

2

ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ

Χ 720

Περιλαμβάνον

ΤΑ ΕΝ ΘΑΣΩ ΘΑΥΜΑΤΑ

ΤΟΥ

ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΜΙΧΑΗΛ

ΚΑΙ ΠΕΡΙ

ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΠΛΟΥ

Ἐπὶ τίνος ἀπερρώθη εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν τοῦ Φιλοθέου
καὶ πῶς εὗρίσκειται τὸ νῦν ἐν Θάσῳ.

Ὁμοίως περιλαμβάνον

ΣΥΜΜΙΚΤΟΝ Ἱ. ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΝ ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΟΣ

ΚΑΙ

ΤΟΙΑΥΤΗΝ ΤΟΥ ΑΓΙΑΣΜΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ

ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΤΑΙΣ ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΤΗΣ Ἱ. ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΦΙΛΟΘΕΟΥ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΥΠΟΙΣ — Ν. ΧΡΙΣΤΟΜΑΝΟΥ — ΜΠΟΣΕΖΗ — ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

20 — Ὁδὸς Φράγκων — 20

1923

ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ

Περιλαμβάνον

ΤΑ ΕΝ ΘΑΣΩ ΘΑΥΜΑΤΑ

ΤΟΥ

ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΜΙΧΑΗΛ

ΚΑΙ ΠΕΡΙ

ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΠΛΟΥ

Υπό τινος αφιερώθη εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν τοῦ Φιλοθέου
καὶ πῶς εὐρίσκεται τὸ νῦν ἐν Θάσῳ.

Ὁμοίως περιλαμβάνον

ΣΥΜΜΙΚΤΟΝ Ἱ. ΑΚΣΛΟΥΣΙΑΝ ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΟΣ

ΚΑΙ

ΤΟΙΑΥΤΗΝ ΤΟΥ ΑΓΙΑΣΜΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΕΤΑΙ

ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΤΑΙΣ ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΤΗΣ Ἱ. ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΦΙΛΟΘΕΟΥ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΙΘΙΣ - Ν. ΧΡΙΣΤΟΜΑΝΟΥ - ΜΠΟΣΕΖΗ - ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

20 - Ὁδὸς Φραγκῶν - 20

1923

« Τοῖς μὴ πίστει καθαρῶ καὶ ἀπλῆ καὶ δλοψύχῳ
« καρδίᾳ, τὰ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ Θεοῦ καὶ τῆς ἀχράν-
« τως αὐτὸν τεκούσης, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ
« τῶν λοιπῶν Ἁγίων, ἐξαίσια θαύματα δεχομένοις· ἀλλὰ
« πειρωμένοις ἀποδείξει καὶ λόγοις σοφιστικοῖς, ὡς ἀ-
« δύνατα διαβάλλειν, ἢ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, παρερμη-
« νεύειν καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν γνώμην συνιστᾶν, ἀνάθεμα. »

(Κανὼν τῆς Ζ'. Οἰκουμενικῆς Ἁγίας Συνόδου)

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Τοῖς εὐσεδέσι φιλαναγνώσταις

Η μεγαλοφυῆς καὶ ελαιόφυτος Νῆσος Θάσος, μεταξύ τῶν διαφόρων αὐτῆς ὠραίων κορυφῶν, τῶν ὄλων καταφύτων ἐκ πεύκων καὶ πολλαχοῦ ὁμοιομόρφων τῷ πλησιάζοντι Ἄθῳ, τῶν ἐκ μαομάρων πολυχρόων καὶ λευκῶν πλευρῶν καὶ λοφίσκων καὶ δρυμῶνων, ἀλλὰ καὶ χειμάρρων πολυχευμῶνων, μέχρι θαλάσσης εἰσφερόντων· καὶ οἶνει τὴν ἀγλήν, ἐκμυζούσης τῷ μεγαλοπρεπεῖ καὶ γείτονι Ἄθῳ, ἐκ τε τοῦ εὐκράτου ἀέρος καὶ θαυμασίου αὐτῆς κλίματος· καὶ οὐ μόνον κατὰ τὸ τῆς ὕλης εἰπεῖν προσὸν καὶ προῖόν, ὁμοιόμορφός αὐτῇ, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον καὶ διὰ τὸ τῶν χαρίτων αὐτῆς ἀνάμεστον καὶ τῆς εὐλαβοῦς ἀναθυμιάσεως καὶ μυριστικῆς εὐωδίας τῶν ὑψηλῶν καὶ θεουργῶν Αὐτοῦ ἀρετῶν, πλήρης αὐτῇ τυγχάνει τῆς θαυμασίου ὁσμῆς· Καὶ ἀπόδειξις διὰ τοὺς ἐν Αὐτῇ οἰκοῦντας εὐσεβεῖς καὶ ὀρθοδόξους χριστιανούς, τοὺς σεμνοὺς κατὰ τὰ ἥθη καὶ ἀβλασφήμους καὶ ἀπονήρους καὶ κατὰ πάντα ἀκολουθοῦντας τῇ Πατροπαραδότῳ καὶ Ὀρθοδόξῳ Πίστει· Καὶ ἀπόδειξις λέγω τούτου, ἡ μεγάλη καὶ ἐξαιρετικὴ πρόνοια, ἣν ὁ Πανάγαθος Θεὸς ἔχει εἰς αὐτούς, διὰ τῆς ἀκαταμαχίτου προστασίας τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ καὶ τοῦ ἐν Αὐτῇ Ἀγιάσματος Αὐτοῦ· Ὅπερ ὡς ἄλλην Πηγὴν πολυχεύμονα ἀπέδειξε καὶ ὡς ἄλλον Σιλῶνα καὶ βρύσιν θαυματῶν ἀέντων, εἰς τοὺς μετὰ

πίστεως αὐτῷ προστρέχοντας ἐποίησε· Οὐ μόνον δὲ τόσον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ πατάξῃ καὶ παντελῶς ἐξολοθρεύσῃ πᾶσαν πονηρὰν ἐνέργειαν καὶ ἐγκαρφώσῃ θανασίμως τὸν νοητῶς ἐμφωλεύοντα ὄφιν καὶ πᾶσαν ἐπήρειαν ἐχθρικὴν ἐκ τῆς Νήσου μακρὰν διώξῃ, ἀφῆκεν αὐτοῖς διὰ φύλαξιν τὸν πάντιμον Ἥλον τῆς παναχράντου Αὐτοῦ (τοῦ Σωτήρος) Δεξιᾶς ἦτοι μέρος τοῦ Καρφίου τοῦ καθηλώσαντος τὴν Δεξιὰν Αὐτοῦ Χεῖρα· Ὅπερ ἐπίσης πηγὴ θαυμάτων τυγχάνει καὶ παντοίων νοσημάτων ἀλεξιτήριον καὶ εἶναι πλοῦτος ἀναφαίρετος καὶ ἀναπαλλοτριότης, τῆς ἐν τῷ Ἄθῳ Ἱερᾶς τοῦ Φιλοθέου Μονῆς, τῆς κατέναντι οὔσης τῆς παρὰ τῇ Νήσῳ Θάσῳ Κώμης τοῦ Θεολόγου. Ὅπερ κατὰ τὸ εἰς Αὐτὴν εὐρισκόμενον μέχρι καὶ νῦν Χρυσόβουλον, τυγχάνει ἀφιέρωμα τοῦ ἐν Βυζαντίῳ βιασιλεύοντος Νικηφόρου τοῦ Βοτανειάτου. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων. Ἡ δὲ παρούσα Περιγραφή, ἐπιδιορθωθείσα ἀκριβέστερον, μετὰ τῆς εὐρεθείσης ἐπίσης Ἱερᾶς Ἀκολουθίας, τῆς Τελειῆς τοῦ Ἁγασμοῦ καὶ τῶν Εὐχῶν μετὰ τοῦ Παρακλητικοῦ Κανόνα. Ἐρχεται τανῦν εἰς φῶς, τῇ πρωτοβουλίᾳ καὶ προτροπῇ καὶ εὐλογίᾳ τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κυρίου Θεοδοσίου, καὶ τοῦ ἐν Θάσῳ Οἰκονόμου τοῦ Φιλοθεϊτικοῦ Μετοχίου Προηγου. μένου κυρίου Χρυσσοστόμου καὶ τῶν Πανοσιολογιωτάτων Ἐπιτρόπων κυρίου Ἰακώβου καὶ Βησαρίωνος, καὶ ὅλης τῆς σεπτῆς Συνάξεως τῆς Ἱερᾶς τοῦ Φιλοθέου Μονῆς.

Ἐρωσθε ἐν Κυρίῳ Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί.

ΑΒΙΜΕΛΕΧ Ποναχὸς Κεῖς Ἀγιοσεΐτης

Ἐν Ἀγίῳ Ὄρει Ἄθῳ τῇ 31 Ἰουλίου 1923

ΣΤΙΧΟΙ

Εἰς τὸν Θεὸν Ἀρχιστράτηγον Μιχαήλ.

«Πρώτου φάους ὦν, δεύτερον Θεῖον σέλας,
«Φωτὸς τρίτου φώτιζε, νῦν τριττὸν ζόφον
«Μιχαήλ Προτάγγελε, τῶν Θεῶν Νόων.
«Ἴν' ὀγδόης φύγοιμι, τὴν τιμωρίαν.

Ἄλλοι στίχοι εἰς τὸν Ἀρχιστράτηγον.

«Ἐφιππον ὀρώντες με οἱ προσιόντες,
«Ρομφαίαν τε δίστομον τῇ χειρὶ μου κατέχων,
«Στίφη βαρβάρων ἐκδιώκω καὶ πλῆττω
«Ἐμοῦ δὲ Ναοῦ ὑπάρχει, Θεὸς μέγας,
«Τὶ δεινὸν ἐν αὐτῷ, ὅστις δουληθῆ πράξει,
«Πατάξω τοῦτον, τῇ ρομφαίᾳ ἐν τάχει·
«Τοὺς δ' εὐλαβῶς εἰσιόντας καὶ φόβω,
«Φρουρῶ, φυλάττω, ὑπερμαχῶ καὶ σκέπω.

Ἄλλοι στίχοι εἰς τὸν Ἀρχιστράτηγον.

«Φωτὸς τοῦ πρώτου καὶ ἀμυγῶν κάλλους,
«Μιχαήλ ἦν τοῦ Θεοῦ καὶ δεσπότου.
«Καὶ τῶν Ἀγγέλων ἀρχηγὸς πρωτοστάτης,
«Φρουρεῖ φυλάττει, ὑπερμαχεῖ καὶ σκέπει.
«Τοὺς καλουμένους αὐτοῦ τὴν προστασίαν,
«Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τὸν Κτίστην ἱκετεύει.
«Στίφη βαρβάρων ἐκδιώκει καὶ πλῆττει,
«Πιστοὺς δὲ σκέπει, διατηρεῖ καὶ σώζει.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΗΓΗΣΙΣ

Τῶν ἐν τῇ Νήσῳ Θάσῳ γενομένων θαυμασιῶν παρὰ τοῦ
Ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ καὶ περὶ τοῦ τιμίου Ἑλίου τοῦ
ἐκ τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ (ἦτοι μέρους τοῦ Καρφίου
τοῦ τὴν Πανσέβαστον Δεξιὰν τοῦ Σωτήρος κα-
θηλώσαντος) καὶ ἀφιέρωμα γενομένου πα-
ρὰ τοῦ Βυζαντινοῦ Αυτοκράτορος Νι-
κηφόρου τοῦ Βοτονειάτου εἰς τὴν
Ἱερὰν Μοῆν τῆς Φιλοθέου τὴν
ἐν Ἁγίῳ Ὄρει κειμένην.

Εὐλόγησον Πάτερ.

Κατὰ τὸ χιλιοστὸν ἐνενηχοστὸν ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ,
ἦτο εἰς τὴν Νήσον Θάσον, εἰς ἀσκητῆς Ὅσιος καὶ Ἁ-
γίου ἀνθρώπου, ὀνομαζόμενος Λουκάς, ὅστις ἀσκήτευσεν
πρῶτον, εἰς τὸν τόπον τὸν νῦν λεγόμενον τοῦ Λουκά· ὅπου
ἔκαμεν ἐκεῖ ἀσκητῶν δεκατέσσαρα ἔτη, ὅτε καὶ ἔκτισεν
μικρὸν Ναὸν, ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγ-
γελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (1).

Ἐνοχλούμενος δὲ ὁ Ὅσιος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ ἡσυ-
χώτερον καὶ ἐρημικώτερον τόπον ζητῶν, κατέβη εἰς τὰ
οπήλαια, τῆς βαθείας καλουμένης Ποταμίας, ὅπου εἶναι
τώρα ὁ Ναὸς τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ, ἔνθα καὶ ἤσκη-
σεν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ εἴκοσι ἔτη. Κατὰ δὲ τὸ δέκατον
ἑξῆς ἔτος, τῆς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τῆς βαθείας Ποταμίας

(1) Ἐκ τούτου ἐπεκράτησεν καὶ ὀνομάσθη ἡ Κώμη αὕτη Θεολόγου.

ἀσκήσεώς του, προσευχόμενος ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκεῖ ὁ Ὅσιος Λουκάς, βλέπει ἔμπροσθέν του ἐξαστράπτοντα τὸν Ἀρχιστράτηγον Μιχαήλ καὶ λέγοντα αὐτῷ, «εἰρήνη σοι». Φοβηθεὶς δὲ ὁ Ὅσιος καὶ ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῇ παραδόξῳ θεᾷ καὶ ἀστραπηφόρῳ μορφῇ, συνεχῶς ἔλεγε τὸ, «Παναγία Θεοτόκε βοήθει μοι». Ὁ δὲ Ἀρχιστράτηγος ἐνθαρρύνων αὐτόν, τῷ ἔλεγεν ἵνα μὴ φοβηθῇ, διότι δὲν ἦτο ὡς αὐτὸς ἐδόκει, φάντασμα, ἀλλ' ὁ Ἀρχιστράτηγος τοῦ Θεοῦ Μιχαήλ· καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι με ἀπέστειλεν ὁ Κύριος εἰπεῖν σοι, ὅτι μετὰ τρία ἔτη παραλαμβάνει ἐν εἰρήνῃ τὸ πνεῦμά σου, εἰς τὰς αἰωνίους ἀναπαύσεις.

Ὁ δὲ Ὅσιος, φοβηθεὶς περισσότερο διὰ τὸν λόγον τούτου, καὶ φάντασμα νομίζων τὸ φαινόμενον, ἔπεσε προὔμυτα καὶ συνεχῶς ἔκραζε τὸ, «Κύριε ἐλέησον»· ὁ δὲ θεὸς Ἀρχιστράτηγος καὶ αὐθις παραθαρρύνων αὐτόν, ἐφάνη ὅτι ἐκτύπησεν ὡς με ῥάβδον τινα, τὴν ἐκεῖ κατὰ πρόσωπον πέτραν λέγων, ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, Ἀμήν.» καὶ εὐθὺς ἀνέβλυσεν ὕδωρ ἐξ ἐκείνης τῆς πέτρας. Λαβὼν δὲ θάρρος ὁ Ὅσιος, ἐζήτηε διὰ τὴν προτέραν ἄπιστιαν συγχώρησιν (ἐπειδὴ πολλάκις ἐδοκίμασε νὰ τὸν ἀπατήσῃ ὁ διάβολος διὰ πολλῶν καὶ ποικίλων φαντασιῶν) λέγει αὐτῷ ὁ Ἀρχιστράτηγος, μετάλαβε ἀπὸ τοῦ ὕδατος τούτου καὶ μὴ φοβοῦ πλέον τὰς δαιμονικὰς φαντασίας, ἀλλὰ χτίσον ἐδῶ Ναὸν εἰς πολλῶν ὠφέλειαν καὶ ἀσθενῶν θεραπείαν· καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἀρχιστράτηγος ἀφανῆς ἐγένετο. Ὁ δὲ Ὅσιος Γέρων, ἀαστὰς καὶ χαρᾶς ἀφάρτου πλησθεὶς, ἠὺχαρίσται τῷ Θεῷ καὶ ἐτέλεσε προθύμως τὸ Θεῖον πρόσταγμα, χτίσας ὡς εἶχε δύναμιν, μικρὸν Ναὸν εἰς ὄνομα τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ· ἐνθα οἱ προσερχόμενοι καὶ ἐκ τοῦ ἁγιαστικοῦ ἐκείνου ὕδατος πίνοντες καὶ λουόμενοι, ἐθεραπεύοντο ἐκ πάσης σωματικῆς καὶ ψυχικῆς ἀσθενείας.

Διαδοθείσης γὰρ τῆς φήμης τῶν θαυμάτων πανταχοῦ, οὐ μόνον ἐν τῇ Νήσῳ ἀλλὰ καὶ μέχρι τῶν πέριξ καὶ μακρὰν,

ἔφερον τοὺς πάσχοντας ἐκ ποικίλων ἀσθενειῶν καὶ ἐθεραπεύοντο. Ὁ δὲ Ὅσιος, καλῶς ἀγωνισάμενος, ἐν ἐκείνῃ τῇ τριετίᾳ, ἀπῆλθε κατὰ τὴν πρόρρησιν τοῦ Ἀρχαγγέλου, ἐν εἰρήνῃ πρὸς Κύριον. Ὅντινα κηδεύσας ὡς ἔπρεπε, ὁ ὑποτακτικὸς τοῦ Ξενοφῶν ὀνομαζόμενος, ἀπῆλθε τοῦ λοιποῦ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν τοῦ Φιλοθέου, ὅπου καὶ διήλθε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του, μὴ δυνηθεὶς νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἐκεῖ μοναξίαν καὶ τραχύτητα τῆς ἐρήμου. (1) Ὅτε δὲ ὁ Ὅσιος Λουκάς εἶδε τὴν ὄρασιν ἐβασίλευε Νικηφόρος ὁ Βοτανειάτης. (2) Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Βασιλείας Ρωμαίων καὶ τὴν ἄλωσιν τῆς Νήσου Θάσου, γενομένην μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως παρὰ τοῦ ἰδίου Σουλτάν Μεχμέτ· ἀφοῦ ἐξουσίασαν οἱ βάρβαροι τὴν Νήσον καὶ ἐβλεπον τὰς παραδόξους γενομένας ἰάσεις καὶ θαυματουργίας, ἐφθόνησαν οἱ κατάρτοι καὶ εἰς λύπην τῶν σεβομένων καὶ εὐλαβουμένων τὸ Ἁγίασμα πιστῶν, ὑπήγον ἐξ αὐτῶν τρεῖς με πλοῖαριον καὶ ἀφοῦ ἀνέβηκαν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἀρχιστρατήγου, ὁ θρασύτερος αὐτῶν ἐτόλμησε καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῷ Ναῷ καὶ ἐμίανε τὴν πηγὴν τοῦ Ἁγιασματος, ἵστις καὶ εὐθέως ἐκεραυνώθη καὶ ἔπεσεν ἐν τῷ Ναῷ πτώμα νεκρὸν, ἄξιον τῆς μιαιῶν αὐτοῦ πράξεως. (3) Οἱ ἄλλοι δὲ δύο ἐκ τῶν ἑαυτῶν φροβηθέντες, ἐκατέβηκαν ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ εἰσῆλθον ἐν τῷ ἰσλοαρίῳ φυγεῖν, μεθ' οὗ καὶ συνετριβήσαν παρὰ τὸν αἰγιαλόν, ἐκ τῆς μαινομένης θαλάσσης, καὶ ἦσαν τὰ συν-

1) «Ἐν τινι ὑπομνήματι ἐπὶ Βασιλείου (867 886] εἴρηται δε ὅτι, τῷ (868), ἀφίκετο ἐκ Θάσου Ξενοφῶν τις Μοναχός, μαθητὴς τοῦ Ὁσίου Λουκά τοῦ Θασιου, μετὰ τὴν αὐτοῦ κοίμησιν καὶ ἐγκαταβίωσεν ἐν τοῖς ὄρεισις τῆς Μονῆς Φιλοθέου» (ὄρα σελίδι 585 ἐκ τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἱστορίας τοῦ πανοσιολογ. Γερασ. Σμυρνακη.

2) Ὁ αὐτὸς δὲ ὄσιος πάλιν λέγει ὡς ἔζη ἐν τῇ 588 σελίδι. «Βραδύτερον δ' ἀναφέρεται Νικηφόρος ὁ Βοτανειάτης (1078 - 1081) ὅστις ἠῤῥησε καὶ ἀνεκαίνισε τὴν Μονὴν σαθροθεΐσαν, πλείστα δὲ κειμήλια ἀφῆρασαν, ἐν οἷς καὶ μέρος τοῦ τιμίου Ἰλλου.

3) Εὐθὺς δὲ ἔκτοτε ἔλαυσε τοῦ νὰ ὄρει ἔσθων ἐκ τοῦ Ναοῦ ἡ πηγὴ τοῦ Ἁγιασματος καὶ ἀνέβλυσε κάτω ἐν τῇ παραθαλασίᾳ.

τρίμματα αὐτῶν ἐκεῖ εἰς ἔνδειξιν τῆς τόλμης καὶ κακίας των. Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν, ἦλθε τις Ἰερεὺς Δημήτριος ὀνόματι, μετὰ τινῶν ἀσθενῶν ὅπως ἱεουργήσῃ χάριν τῆς υγείας των ὅτιε βλέπει τεθνατωμένον ἐν τῷ τοῦ Ἀρχιστρατήγου Ἰ. Ναῦ, τὸν θεήλατον ἐκείνον Ἀγαρηνὸν καὶ τὴν πηγὴν τοῦ Ἀγιάσματος ξηρὰν καὶ μεγάλως ἐφοβήθη μετὰ τῶν ἀκολούθων του:

Ἐσπέρας δὲ οὕτης, ἐσύρθησαν ἀμφότεροι, εἰς ἓν μέρος ἐκεῖ πλησίον ἀπόκεντρον, προσδοκῶντες πότε νὰ ἀνατελεῖ ἡμέρα νὰ φύγωσιν ἔχοντες συνάμα λύπην μεγάλην, διὰ τὸ ἐπεισδίδιον ἐκεῖνο καὶ τὸ περισσότερο διὰ τὴν στέρειυσιν τοῦ Ἀγιάσματος. Ὅτε κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην, φαίνεται εἰς τὸν Ἰερέα ὁ Ἀρχιστράτηγος Μιχαὴλ καὶ λέγει αὐτῷ ὕπαγε εἰς τὸν Ναὸν μου καὶ ἔκβαλε ἔξω καὶ ρίψον μακράν, τὸ ἀκάθαρτον ἐκεῖνο σῶμα καὶ λάβε τοὺς ἀσθενεῖς νὰ καταβῆτε παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης, καὶ εἰς ὅποιον σπηλαιὸν ἰδῆτε φῶς, εἰσέλθετε καὶ λουσηθήτωσαν ἐκεῖσε οἱ ἀσθενεῖς καὶ θεραπεύονται. Ποιήσας δὲ ὁ Ἰερεὺς ἀγρυπνίαν, πρὸς τὸν Ὀρθρον, ἐκέαλὼν ἐκ τοῦ Ναοῦ τὸ ἀκάθαρτον ἐκεῖνο σῶμα, καθὼς αὐτὸν ἐπρόσταξεν ὁ Ἀρχιστράτηγος, ἐκατέβηκαν εἰς τὴν παραθαλασσίαν καὶ περιερχόμενοι τὸν αἰγιαλὸν, βλέπουν εἰς ἓν σπήλαιον μικρὸν, φῶς μέγα, καὶ φοβηθέντες ἔκραζον, τὸ «Κύριε ἐλέησον» καὶ τὸ «Ἀρχιστράτηγε βοήθησον». Ἀρθέντος δὲ οικονομικῶς τοῦ φωτός, ἐπλησίασαν εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ ἠσθάνθησαν εὐωδίας πολλῆς καὶ ἐπειδὴ ὁ τόπος τοῦ σπηλαίου ἦτο στενὸς καὶ εἰσῆλθον γονατιστοί, ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν ὁ τόπος «Γοναταῖς» διότι ἐπὶ τῶν γονάτων κινούμενοι εἰσέρχονται εἰς τὸ Ἀγίασμα.

Ἀφοῦ δὲ εἰσῆλθον τοιοῦτοτρόπως καὶ ἐλούσθησαν κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἐθεραπεύθησαν οἱ ἀσθενεῖς καὶ ἔκτοτε πάντες οἱ μετ' εὐλαβείας καὶ πίστεως προσερχόμενοι ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ τοῦ Ἀγιάσματος θεραπεύονται. Μαίνας δὲ ὁ Ἰερεὺς Δημήτριος τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ

καὶ καθάρσας τὸν Ναὸν καὶ ἀγιάσας, ἐλειτούργησε τὴν ἐπαύριον καὶ πάλιν κατέβη μετὰ τῶν λοιπῶν εἰς τὴν θάλασσαν, ὅπως εὕρωσι θαλάσσιόν τι καὶ φαρεύσωσιν. Ἰδόντες δὲ ἐκεῖ τὰ συντρίμματα τοῦ πλοιαρίου καὶ τῶν δύο ἀσθεῶν ἐκείνων τὰ σώματα, ἐροίμενα ἐκεῖ νεκρὰ εἰς τὸν αἰγιαλόν, ἐφοβήθησαν καὶ ἀνεχώρησαν, διηγούμενοι ὅσα εἶδον. (Τὸ Ἀγίασμα τοῦτο, εἶναι αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ἴδιον, ὅπερ ἀνέβλυσεν γνώπιον τοῦ Ὁσίου Λουκά, διὰ θαυματουργίας τοῦ Ἀρχιστρατήγου, καὶ ὡς νὰ ἐδυθίσθη ἐκ τῆς πρώτης αὐτοῦ Πηγῆς, ἀνέβλυσε κάτω ἐν τῷ εἰρημένῳ σπηλαίῳ ὅπου καὶ ἕως τοῦ νῦν ῥέει ἀενάως) καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν θαυμάτων τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἐν τῷ Ἀγιάσματι.

Τώρα δὲ νὰ εἴπωμεν καὶ περὶ τοῦ τιμίου Ἥλου, ἦτοι τοῦ ἐκ τῆς Πανσεβάστου Δεξιάς τοῦ Σωτήρος ἐν τῷ Ζωηφόρῳ Σταυρῷ Καρφίου καὶ τῶν ἐκ τούτου τελεσθέντων θαυμασίων ἐν τῇ Νήσῳ ταύτῃ. Κατὰ τὸ ἐξ ἀνάγκης ἐπινοηθὲν καὶ ἐπικρατοῦν παλαιὸν σύστημα, ἕνεκα τῶν βαρυτάτων φόρων καὶ δροσιμάτων, ὅπου εἶχον ἐπιφορτίση τὰς Ἰερᾶς Μονῆς, κατὰ τὰς πρώτας τῆς δουλείας ἡμέρας οἱ Ἀγαρηνοὶ: Οἱ τῆς Ἰερᾶς Μονῆς τοῦ Φιλοθέου Πατέρες, ἐν στερήσει ὄντες καὶ ἀπορία τῶν ἀναγκαίων καὶ ἀπαραιτήτων χρεωδῶν καὶ ἐκ τῶν χρεῶν στενοχωρούμενοι, ἐξέλεξαν ἓνα τὸν Σεβασμιώτερον Ἱερομόναχον, Γαβριὴλ ὀνομαζόμενον καὶ ἀπεφάσισαν νὰ στείλουν αὐτόν, μετὰ καὶ ἐτέρων 2 ἀδελφῶν συνοδίαν εἰς τὴν Βλαχίαν πρὸς συνδρομήν, διότι οἱ φιλόχριστοι τότε τῆς Βλαχίας Ἠγεμόνες, μεγάλως ἐβοήθηον τὸ Ἅγιον Ὄρος. Ὡς εἰς τοιοῦτον δὲ μέρος αὐτοὺς ἀποστέλλοντες, ὤφειλον νὰ δώσωσιν αὐτοῖς, ὅπως φέρουν μετ' ἑαυτῶν καὶ τὰ σεβασμιώτερα Ἅγια κειμήλια. Ἄνωθεν δὲ ἐκ τῶν παλαιότερων χρόνων ὡς ἦν γνωστὸν, εὕρσκεται ἐν τῇ Ἰερᾷ ταύτῃ τοῦ Φιλοθέου Μονῇ, μέρος τοῦ τιμίου Ἥλου, τοῦ ἐκ τῆς Δεξιάς τοῦ Σωτήρος, ἀφιερωθὲν μετὰ Χρυσσοβούλου καὶ ἐπισήμου συσκευῆς, ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς Βυζαντινοῦ Αὐτοκράτο-

ρος, Νικηφόρου τοῦ Βοτανειάτου (1) ὅπερ καὶ ἔδωκαν μετὰ μέρος Ἅγιου Δειφάνου τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, πρὸς τὸν ρηθέντα Γαβριὴλ Ἱερομόναχον καὶ τὴν Σύνοδον του:

Οἷτινες λαβόντες αὐτὰ καὶ ἐμβάντες εἰς πλοῖον, ἔπλεον διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅπως ἐφοδιασθῶσιν ἐκεῖθεν διὰ Πατριαρχικῶν συστατικῶν Γραμμάτων, πρὸς τοὺς ἡγεμόνας τῆς Βλαχίας καὶ τοὺς ἐκεῖσε Ἀρχιερεῖς: Μικρὸν δὲ πλεύσαντες καὶ μίλις πέντε μιλίων διάστημα, ἄνεμος αὐτοὺς εὐρίσκει σφοδρὸς, πρὸς τὴν Νῆσον Θέσον αὐτοὺς διώκων, ὅπου ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων φερόμενοι, διαίως καὶ ἀκράτητα, ἐφθασαν εἰς τὴν θαλεῖαν Ποταμίαν, ἐν τῷ κἀτωθὶ αὐτῶν μετοχίῳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς (2) Φιλοθέου ὡς νεκροὶ ἀπὸ τὸν φόβον. Ὅθεν ἔσυραν ἐκεῖθεν τὸ πλοῖον καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ Μετόχιον, (τὸ ὁποῖον τότε ἦν παρὰ τῷ Ναῶ τοῦ Ἀρχιστρατήγου καὶ ἀφ' οὗ οἱ θαλασσοπειραταὶ κατέκαυσαν αὐτό, ἔπειτα ὡς εἰς ἀπόκρυφον μέρος, ἐκτίσθη τὸ ἐν τῇ θαλεῖᾳ Ποταμίᾳ εὐρισκόμενον νῦν, καθὼς καὶ τὸ Χρυσόβουλον τοῦ αἰοιδίμου Βασιλέως Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου διαλαμβάνει, ἐκδοθὲν τὸ 1287 ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ, εἰς ὃ ἀπαριθμοῦνται οἱ τόποι, ὅσους πρὸ χρόνων, εἶχεν ἐν τῇ Νήσῳ ταύτῃ, ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Φιλοθέου, ἀναφέρει

1) ΣΗΜ. Ὁ δὲ Πανοσιολογίατος Γεράσιμος Σμυρνάκης ἐν τῇ Ἀγιορειτικῇ αὐτοῦ ἱστορίᾳ περὶ τοῦ τιμίου Ἁγίου, ἀναφέρει ὡς ἑξῆς: «Προσέτι ὑπῆρχε καὶ τμήμα τοῦ τιμίου Ἁγίου τοῦ Σωτήρος, δωρηθὲν ὑπὸ τοῦ Νικηφόρου τοῦ Βοτανειάτου, ἤδη ἀποκειμένον ἐν τῷ ἐν Θάσῳ Μετοχίῳ τῆς Μονῆς ἐν τῷ χωρίῳ Θεολόγῳ... Ἐπίσης παρακατιῶν ὁ αὐτὸς λέγει: ὡς ἑξῆς: «Ὅτε Νικηφόρος ὁ Βοτανειάτης ἐπισκέψθη τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἀφιέρωσε πολλὰ κειμήλια τῇ Μονῇ Φιλοθέου, ἐν οἷς καὶ τὸν τιμὸν Ἁγίου. Κατὰ τὸ 1630 ὁ Μητροπολίτης Μικρασιατικῆς θελήσας ν' ἀποσπάσῃ αὐτὸν ἐκ Θάσου, δὲν ἠδυνήθη, ἐξαναστάντων τῶν κατοίκων κατ' αὐτοῦ, οἷτινες θεωροῦσιν αὐτὸν ὡς ἀλεξικακὸν διὰ τὸν τόπον αὐτῶν ἄχρι σήμερον»...

2) Λέγω ἐν τῷ κἀτωθὶ Μετοχίῳ, διότι ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Φιλοθέου ἔχει καὶ ἄλλο Μετόχιον ἐν τῇ κώμῃ τοῦ Θεολόγου ὡς γνωστὸν τυγχάνει τοῖς πᾶσι.

καὶ τοῦ Μετοχίου τούτου τοῦ Ἀρχιστρατήγου. (1) Ἐν τούτῳ ἐλθόντες οἱ Πατέρες ἐκεῖνοι πρὸς παραμυθίαν καὶ πυρὰν ἀνάφαντες ἐθερμαίνοντο καὶ ἐκάθηγον ἀμέριμοι. Κατ' ἐκείνην δὲ τὴν νύκτα ἤλθον θαλασσοπειραταί, οἷτινες ἰδόντες τὸ πλοῖον ἐξώθεν τραβισμένον καὶ ἄνωθεν φῶτα, ἐπήδησαν ἐξαφνα καὶ ἐφόνευσαν ἅπαντας καὶ τοὺς Μοναχοὺς καὶ τοὺς ναύτας. (Ὁς δὲ καὶ τότε, κατὰ θεῖαν οἰκονομίαν ἐν καιρῷ, ὅπου οἱ ἄγριοι θῆρες ἐκεῖνοι ἐβασάνιζον αὐτοὺς καὶ ἐζητούσαν χρήματα, ἐπρόσθεσέ τις καὶ ἔκρυψεν ἐν τῷ ταίχῳ τοῦ Ναοῦ τὸ κιβώτιον τὸ περιέχον τὸν τιμὸν Ἁγίου καὶ τὸ ἄγιον λείψανον τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος. (2) Ὅθεν δὲν εὐρέθη παρὰ τῶν ληστοπειρατῶν οὔτε ἐκάη τὸ κιβώτιον τὸ περιέχον τὰ ἱερὰ ταῦτα ἀντικείμενα τοῦ Ναοῦ καὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ Μετοχίου κἀντῶν καὶ πάντων ἀσπλάγχχνως θανατωθέντων, ἔμειναν κεκρυμένα ταῦτα καὶ ἀσύλητα. Μετὰ καιρὸν δὲ, κατὰ θεῖαν οἰκονομίαν ἀπεκαλύφθησαν οὕτω πως Ἰωάννης τις ἐνόσει πολυχρονίως καὶ οὐδεμίαν θεραπείαν εὐρίσκει τοῦ πάθους αὐτοῦ εἰς αὐτὸν καθ' ὕπνου ἐφάνη ὁ Ἀρχιστράτηγος Μιχαὴλ, παρακινῶν αὐτόν, ὅπως ἀπέλθῃ εἰς τὸ ἐν Γοναταῖς Ἅγίασμα αὐτοῦ νὰ θεραπευθῇ.

Ἀναστὰς δὲ, καὶ τοῖς οἰκείοις διηγησάμενος τὰ ὄραθέντα, εὐθὺς παρέλαβον αὐτὸν οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ ἔφερον εἰς τὸ Ἅγίασμα καὶ ἐλούσθη καὶ ἐθεραπεύθη τελείως. Ἐνεκα δὲ τῆς θεραπείας του ταύτης, ἐκινήθη εἰς τὸ ν' ἀνε-

1) Τὸ κἀτωθὶ Μετόχιον συνορεύεται ἐκ τῆς δυτικῆς αὐτοῦ πλευρᾶς ἀπὸ τὸν Λάκκον τῆς Σόφενας περιλαμβανομένου ὅλον τοῦ Λάκκου ἀπὸ θαλάσσης ἄχρι: ἄνω, ὅπου στρέφονται καὶ περιλαμβάνουν τὸ λεγόμενον Κελλὶ καὶ προχωροῦν ἐπάνωθεν τῶν κορυφῶν τοῦ δάσους εἰς τὸν λεγόμενον Σταυρὸν καὶ καταβαίνουν ἀπὸ τὰ κναδάδικα καὶ τὸ ἐλαιοπρῖνι καὶ κατέρχονται ἕως θαλάσσης, ὅπου περιλαμβάνουν τὸ κατὰ θάλασσαν Ἅγίασμα καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Μιχαὴλ Ἀρχαγγέλου περιστρεφόμενα καὶ περικλείοντα τὸν ἐλαιῶνα ὅλον καὶ τὸν παλαιὸν Ἀρσανᾶν μετὰ τοῦ Λάκκου τῆς Σόφενας καὶ τὴν βιθαίαν Ποταμίαν.

2) Αὐτὸ συνεπιμαρτυρεῖ καὶ ὁ περὶ ταῦτα ἱστορικὸς Γεράσιμος Σμυρνάκης ἐν σελίδι 585 τῆς αὐτοῦ ἱστορίας.

γείρη τὸν Ναόν· ὅτε βαλὼν οἰκοδόμους καὶ καθαίροντες τοὺς τοίχους, διὰ τὰ βάλῳσι θεμέλια, εὔρον ἐν τῷ τοίχῳ τὸ κιβώτιον. Συσκεφθέντες δὲ ἀναμεταξύ των διὰ τὰ τὸ κρύψωσι διὰ τὴν ἀξίαν τῆς ἀργυρᾶς θήκης καὶ τὰ δώσωσι τὸ ἅγιον λείφανον μόνον πρὸς τὸν ἐν τῷ χωρίῳ τότε τοῦ Θεολόγου διαμένοντα ἄνωθεν ἐν τῷ Μετοχίῳ τῆς Μονῆς Φιλοθέου Πνευματικὸν Θεωνᾶν Φιλοθεΐτην: Τὸν τίμιον Ἦλον τοῦ Σταυρῆρος, ὅστις ἦτο μέσα εἰς Σταυρὸν ξύλινον, ἔθεσαν ἐπὶ τινα ἀγριελαίαν πλησίον τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀρχιστρατήγου. Παραδόσαντες δὲ τὸ Ἅγιον λείφανον τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος εἰς τὸν ῥηθέντα Πνευματικόν. ἠρώτησεν αὐτοὺς περὶ τῆς θήκης τοῦ κιβωτίου καὶ τοῦ τιμίου Ἦλου· αὐτοὶ τῷ εἶπον ψευδῶς ὅτι αὐτὸ μόνον εὔρον ὑποκάτω ὑπὸ μίαν πλάκαν.

Κατὰ θεῖαν παραχώρησιν δὲ δειμονισθέντες καὶ ἔντρομοι γενόμενοι ἐκ τῆς δικαίας αὐτῶν τιμωρίας, ἔδωκαν τὸ ἀργυροῦν κιβώτιον. Τὸν δὲ τίμιον Ἦλον μὲ τὸν Σταυρὸν τὸν περιέχοντα αὐτὸν, παντελῶς ἠγνόησαν καὶ ἐλησμόνησαν ὅτι ἔβαλον αὐτὴν εἰς τὴν ἀγριελαίαν. Ἐν δὲ τῷ τόπῳ ἐκεῖνῳ ἦν τις Γεώργιος, ποιμὴν προβάτων ὅστις ἔχων μάνδραν ἐκεῖ πλησίον, ἔβλεπε καθ' ἑκάστην νύκτα φῶς ὡς ἄστρον φαῖνον· ὑπήγγενε δὲ τὴν ἡμέραν καὶ οὐδὲν ἔβλεπε. Ἐν μιᾷ δὲ νυκτὶ λαμβάνει καὶ τὸν υἱὸν του καὶ πηγαίνουν εἰς τὴν ἀγριελαίαν ἐκεῖνην καὶ βλέποντες τὴν λάμψιν ἐφοβήθησαν καὶ δὲν ἀνέβηκαν εἰς τὴν ἐλαίαν. Ἀπῆλθον δὲ εἰς τὸ χωρίον τοῦ Θεολόγου καὶ εἶπον τῷ εἰρημένῳ Πνευματικῷ Θεωνᾷ ὄλην τὴν ὑπόθεσιν.

Διότι δὲν εἶχε παρέλθῃ πολὺς καιρὸς, ὅπου εἶχον θανάτωσιν τοὺς Φιλοθεΐτας ἐκεῖνους Μοναχοὺς οἱ θάρβαροι καὶ ὅπου λάθῃ ὁ Ἰωάννης, ὅστις ἀνεκαίνισε τὸν Ναόν. Ὅθεν συνεπέρανεν ὁ Πνευματικὸς ὅτι ὁ τίμιος Ἦλος ἦτο ἐκεῖ εἰς τὴν ἀγριελαίαν καὶ ἀπῆλθον καὶ εὔρον τὸν Σταυρὸν καὶ μέσα εἰς αὐτὸν τὸν τίμιον Ἦλον. Λαβόντες δὲ αὐτὰ εὐλαβῶς καὶ ἐντίμως, ἔφερον λιτανεύοντες εἰς τὸ χωρίον Θεολόγου, ὅπου ἐξῆλ-

θον πάντες οἱ τοῦ χωρίου εἰς ὑπάντησιν, καὶ κατέθεσαν αὐτὰ ἐντῷ ὀρισμένῳ Εὐκτηρίῳ παρὰ τῷ Μετοχίῳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Φιλοθέου.

Ἐξ ὧν πολλὰ καὶ δυσδιήγητα θαύματα γέγονασι τότε. Ὅθεν μαθόντες οἱ τῆς Μονῆς Φιλοθέου, ἔγραψαν τῷ συναδέλφῳ αὐτῶν Πνευματικῷ Θεωνᾷ, τὰ παραλάβῃ τὸν τίμιον Ἦλον καὶ τὰ τὸν ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν. Ὅτε λαβὼν αὐτὸν ὁ Πνευματικὸς κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ τότε Ἡγουμένου⁽¹⁾, ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν. Ὁ δὲ Ἀρχιστρατήγος ὤφθη τῷ Ἡγουμένῳ μεμφόμενος αὐτῷ καθ' ὑπνοὺς καὶ συνάμα ἐλέγχων καὶ προστάζων αὐτὸν τὰ στείλῃ τὸν τίμιον Ἦλον ὀπίσω πρὸς φύλαξιν τῶν χριστιανῶν. Αὐτὸς δὲ ὠκνεῖ καὶ ἀνεβάλλετο τὸν καιρὸν τὰ τὸν ἀποστείλῃ. Ὅθεν ἐπροστάχθη πάλιν κατ' ὄναρ σφοδρότερον, ὅπως ἀποστείλῃ αὐτὸν καὶ μὴ ἐμποδίσῃ οὔτε τὰ ζητήσῃ αὐτὸν ὀπίσω, (αἰνιττόμενος διὰ τούτων, ὅτι θὰ ἐλάμβανεν αὐτὸς αὐτὸν ἐκεῖσε, ὡς ἀκριβῶς τοῦτο συνέβη). Διότι ἀπελθὼν ὁ Ἡγούμενος ἐν τῷ Σκευοφυλακίῳ, ἵνα λάβῃ αὐτὸν ἐκεῖσε, οὐχ εὔρεν αὐτὸν ἐκεῖ μὲ ἐκπληξίν του, ἔστειλε λοιπὸν τὸν εἰρημένον Πνευματικὸν ἐν Θάσῳ πρὸς ἀναζήτησιν. διότι ἐγνώρισεν ἐκ τῶν λόγων τοῦ Ἀρχιστρατήγου ὅτι παρέλαβεν αὐτὸν ἐν Θάσῳ.

Ὁ δὲ, τῶν προβάτων ποιμὴν, ὁ προΐδων τὸ φῶς ἐν τῇ ἀγριελαίᾳ, ὄρᾳ λαμπρότερον πάλιν τὸ φῶς ἐκεῖνο, καὶ δοὺς εἰδῆσιν ἐν τῷ παρὰ τῷ χωρίῳ τοῦ Θεολόγου Φιλοθεΐτη Πνευματικῷ καὶ λοιποῖς, ἦλθον μετὰ λιτανείας καὶ παρέλαβον αὐτὸν μετὰ προπομπῆς πολλῆς καὶ ἐναπέθεσαν ἐν τῷ Εὐκτηρίῳ τῷ παρὰ τῷ Μετοχίῳ τῆς τοῦ Φιλοθέου Ἱερᾶς

(1) Ἦτο δὲ τότε Κοινόβιος ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Φιλοθέου καὶ ὡς τοιαύτη, εἶχε καὶ Ἡγούμενον κατὰ τὴν ἐπιγράτουσαν τάξιν.

Μονῆς (1). Μετ' οὐ πολὺ τοῦ χρόνου διάστημα, ἱερεὺς τις Ἀναστασίας τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ χωρίου Βουλγάρων, νοσῶν βαρυτάτην ἀσθένειαν καὶ τὴν τοῦ τιμίου Ἴηλου ἐπικαλοῦμενος δύναμιν, ἔτυχε τῆς ταχίστης ἰάσεως. Οὕτω δὲ ἐπιτυχῶν ὑγείας τελείας ὁ ἱερεὺς Ἀναστασίας, πρὸς μνήμην ἀνεξάλειπτον τοῦ γενομένου εἰς αὐτὸν θαύματος, κατεσκεύασε τὴν δρωμένην εἰκόνα τοῦ Ἀρχιστρατήγου καὶ τὸ μέρος τοῦ τιμίου Ἴηλου ἔθηκεν ἐν Αὐτῇ, μετὰ τοῦ Σταυροῦ τοῦ περιέχοντος αὐτόν, πρὸς φύλαξιν καὶ διατήρησιν πάντων τῶν ἐν τῇ θεοφρουρήτῃ ταύτῃ Νήσῳ Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν (2). Ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἡ λαμπροφόρος Δευτέρα τοῦ Πάσχα ἡμέρα, ὅτε καὶ πάλιν ἐφάνη ὁ τιμὸς Ἴηλος, ἐπὶ τῇ ἀγριελαίᾳ, ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Ἀρχιστρατήγου τὸ δευτερον· διὰ τοῦτο ἐπεκράτησεν ἡ καλὴ συνήθεια αὕτη ἕκτοτε πανηγυρίζειν πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ θαύματος ἐν τῇ κώμῃ τοῦ Θεολόγου καὶ ἀπέρχεσθαι ἀφ' ἐσπέρας, μετὰ κοινῆς λιτανείας καὶ

(1) Ἦτο δὲ τότε, ὅτε εὐρέθη τὸ δεύτερον ἐν τῇ ἀγριελαίᾳ ὁ τιμὸς Ἴηλος τοῦ Σωτήρος, μετὰ τὸ Πάσχα ἢ δευτέρα τῆς Διακαινησίμου καὶ ἐπειδὴ καθὼς ὑπεδείχθη, ὁ Ἀρχιστράτηγος Μιχαὴλ μετέφερεν αὐτὸν ἐκ τῆς Ἱερᾶς τοῦ Φιλοθέου Μονῆς καὶ κατέθεσεν ἐν τῇ παρὰ τῷ Ναῷ αὐτοῦ ἀγριελαίᾳ. Ἐκ τούτου ἠκολούθησεν νὰ εορτάζηται ἐξαιρετικῶς ἐκεῖ ὁ Ἀρχιστράτηγος μετὰ τοῦ τιμίου Ἴηλου τῇ Τριτῇ τῆς Διακαινησίμου. Ὅπου κατ' ἔτος, κατέρχονται μετὰ προπομπῆς καὶ λιτανείας φέροντες τὸν τιμὸν Ἴηλον μετὰ τῆς εἰκόνης τοῦ Ἀρχιστρατήγου καὶ ἀφ' ἐσπέρας μετὰ ἀγρυπνίας ἐπιτελοῦσι τὴν εορτὴν καὶ τὴν πρωΐαν τῆς Τριτῆς τῆς Διακαινησίμου γίνεται ἡ θεία λειτουργία καὶ συνευχολοῦνται καὶ πάλιν ἐπανερχονται μετὰ λιτανείας καὶ ἐναποθέτουν τὸν τιμὸν Ἴηλον μετὰ τῆς εἰκόνης τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἐν τῷ Μετοχίῳ τῆς Μονῆς.

(2) Αὐτὴν τὴν κατασκευὴν εἶδον ἰδίως ὀφθαλμοῖς τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἱστορισμένην ἐν μέσῳ ἐξαπτεροῦ, ὅτιθεν ἔχουσιν ἐφημεροσμένον Σταυρὸν ἐξ ἀργύρου, πάντα περιχευοσώμενον, μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ἁγίου ἱερέως Ἀναστασίου καὶ ἰδιαιτέρως τὴν ἐπιγραφὴν Ἀνθίμου Ἱερομονάχου Φιλοθέου μετὰ τὴν χρονολογίαν τοῦ τελευταίου 1866 μηνὸς Μαρτίου τοῦ πρώτου δυσκαινώματος καταστάσεως ἢ χρονολογία.

δεήσεως, εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον, ἦτοι ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Ἀρχιστρατήγου καὶ ἐκτελεῖν τὴν εορτὴν ὡς πρέπει καὶ τὴν θεϊαν λειτουργίαν. Ταῦτα καὶ τὰ διὰ τοῦ παντίμου Ἴηλου ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Φιλοθέου ἱστοροῦμενα. Ἄτινα εἰς τὸ δρωμένον ὕφος, χάριν ὠφελείας καὶ μνήμης ἱστορήσαντες, δεδώκαμεν τῆς ἐν τῇ Νήσῳ ἀναγινώσκειν ἐτησίως, ἐπὶ κοινῇ ἀκροάσει τῶν ἐν τῇ λαμπρᾷ ταύτῃ πανηγύρει συναθροισμένων πιστῶν, πρὸς ὠφέλιαν καὶ ψυχικὴν σωτηρίαν.

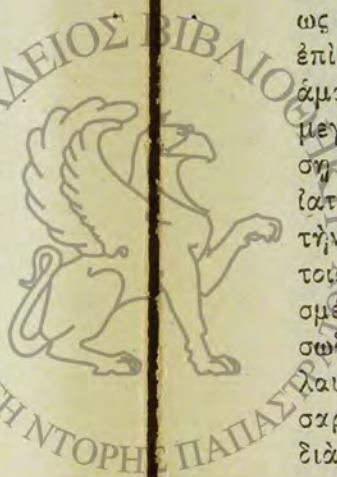
Ἦκούσατε ἀδελφοὶ Χριστιανοί, τὰ συντόμως ἐκτεθέντα τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ θαυμάσια, τὰ ἐν τῇ Νήσῳ ταύτῃ ἐκ προνοίας θείας τελεσθέντα· τὰ ὁποῖα βίβλια ἐτέλεσεν ὁ Ἀρχιστράτηγος κατὰ θεϊαν ἀπόρητον οἰκονομίαν διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν. Ἀπεστείλας ἡμῖν ὁ Θεὸς τὸν Ἀρχιστράτηγόν του, νὰ μᾶς βοηθήσῃ καὶ ἐξυπηρετήσῃ μετὰ τὰς διάφορους θεραπείας καὶ τὰ θαυμάσιά του, καὶ ζήσωμεν κατὰ τὸ θέλημα καὶ πρόσταγμα αὐτοῦ ὅπως ἐπιτύχωμεν τῆς παρ' αὐτοῦ σκέπης καὶ εὐλογίας. Ὁ εὐσπλαγχνὸς καὶ εὐκέρμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς, ὁ μὴ θέλων τοῦ ἁμαρτωλοῦ τὸν θάνατον, ἀλλὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἀναμένων καὶ προσδεχόμενος, διὰ νὰ ζήσωμεν καὶ μὴ ἀποθάνωμεν τὸν πνευματικὸν θάνατον, ἦτοι τὸν τῆς ψυχῆς, καὶ κολασθῶμεν καὶ ἀποξενωθῶμεν τῆς χάριτος αὐτοῦ, πολλὰς καὶ διαφόρους ἀφορμὰς καὶ διδασκαλίας ἔδωκεν ἡμῖν ἄνωθεν, καὶ δι' Ἀγγέλων καὶ δι' ἀνθρώπων Ἀγίων καὶ πνευματοφόρων, Προφητῶν καὶ Πατριαρχῶν· πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως λαλήσας πρότερον τῆς Πατρᾶσι διὰ Γραφῶν καὶ Προφητειῶν, ὕστερον ἀπέστειλε τὸν Μονογενῆ Αὐτοῦ Υἱὸν καὶ ἔλαβε τὴν ἡμετέραν σάρκα, ἐκ τῶν καθαρωτάτων αἱμάτων τῆς Ἀειπαρθένου Θεοτόκου καὶ συνανεστράφη μεθ' ἡμῶν καὶ συνωμίλησε· καὶ τελευταῖον ἐδέξατο θάνατον ἐπονείδιστον, ὅπως ἡμᾶς ἐλευθερώσῃ ἐκ τῆς δουλείας τοῦ διαδόλου καὶ ἀπὸ τὸν θάνατον τῆς ψυχῆς· καὶ ἀναστήσας τὴν ἡμετέραν φύσιν, ὕψωσεν εἰς οὐρανὸν καὶ συγκάθεδρον τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ

αὐτοῦ ἐποίησε· δεῖξας ἡμῖν μετάνοιαν καὶ ὁδὸν σωτηρίας, παραγγείλας, δόακίς ἂν σφάλωμεν νὰ μετανοῶμεν, λέγων, «δόακίς ἂν πέσῃ ἔγειραι καὶ σωθήσῃ». Ἀπέστειλεν ἔπειτα τοὺς Ἀποστόλους καὶ ἐφώτισαν τὰ πεπλανημένα ἔθνη, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ φωτισθέντες εἴμεθα καὶ ἡμεῖς, καὶ ἔδειξαν ὅσοι φρόνιμοι ἦσαν καὶ ἄξιοι, μεγάλην μετάνοιαν, δι' ἣν καὶ ἐπέτυχον ζωῆς αἰωνίου. Ἐκ τῶν ὁποίων οἱ φρονιμώτεροι διὰ νὰ μὴ προδώσωσι τὴν Πατρῶν εὐσέβειαν καὶ πίστιν αὐτῶν, ὑπέφερον μεγάλα θάνατα καὶ μαρτύρια καὶ θάνατον βίαιον, ἄλλοι ἔκαμαν ὑπερφυσικοὺς ἀσκητικοὺς ἀγῶνας ἅτινα μεγάλα κατορθώματα κατόρθωσαν, ὄχι μόνον ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ πλῆθος γυναικῶν.

Αὐτῶν τῶν γενναίων Ἡρώων τῆς Πίστεως τὴν εὐσέβειαν, ὡς Ἰερὰν Παρακαθήνην, καὶ τὸ κήρυγμα τὸ Θεόδοτον, ἐλάβομεν καὶ ἡμεῖς, καὶ ἂν πολιτευθῶμεν καὶ ζήσωμεν καθὼς αὐτοὶ ἐζῆσαν, ἔχομεν νὰ λάβωμεν καὶ τὰ αὐτὰ βραβεῖα καὶ τὰ χαρίσματα μετ' αὐτοὺς, καὶ νὰ γίνωμεν κατὰ χάριν υἱοὶ Θεοῦ καὶ τέκνα Χριστοῦ. Ὅστις καὶ καταξιῶται ἀδελφοὺς ἡμᾶς καλεῖν, «Μήτηρ μου καὶ Ἀδελφοί μου οὗτοι εἰσιν, οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ πιῶντες αὐτόν». Τέκνα λοιπὸν ὄντες τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς διὰ τῆς Πίστεως τῆς εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἀδελφοὶ Χριστοῦ καὶ Θεοὶ κατὰ χάριν καὶ υἱοὶ Ὑψίστου. Ἐν οὐρανῶν ἔχουμεν τὸ πολίτευμα καὶ Ἀγγέλους ἔχομεν φύλακας καὶ ὑπηρέτας εἰς κληρονομίαν αἰωνίου σωτηρίας. Ἀλλ' ὦ πόσον εἶναι μέγα κακὸν εἰς ἡμᾶς! πόση δυστυχία καὶ συμφορὰ μεγάλη! νὰ ἐκπύπτωμεν ἀπὸ τοῦ τόσον ὕψος καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν αἰθέρα τοῦ οὐρανοῦ διὰ μίαν κατάπτχρον ἁμαρτίαν; Διὰ τοῦτο κρᾶζει καὶ ἐλεεινολογεῖ ἡμᾶς καὶ ὀφθαλμῶδες Δαυὶδ λέγων, «ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστέ καὶ υἱοὶ Ὑψίστου πάντες, ὑμεῖς δὲ ὡς ἄνθρωποι ἀποθνήσκετε, καὶ ὡς εἰς τῶν ἀρχόντων πίπτετε». Ἰδοὺ ὅπου μᾶς λέγει φανερὰ διὰ τοῦ προφήτου τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιόν, ὅτι παρακούοντες τοῦ Θεοῦ ὡς οἱ Προπάτορες

ἡμῶν καὶ πρωτόπλαστοι Ἀδὰμ καὶ Εὐὰ ἀποθνήσκουμεν, καὶ ὑπερηφανεύομενοι καὶ ἀλαζονεύομενοι, ὡς ὁ Ἐωσφῆρος ἐκεῖνος, ὁ εἰς τῶν ἀρχόντων, πίπτομεν, ἐκ τῆς οὐρανοῦ δέξεως καὶ λαμπρότητος, καὶ γινόμεθα ἴμοιοι μετὰ τοὺς ὑπηρέτας τοῦ ἐξοφωμένοι καὶ σκοτεινοί. Πόσον danρύων εἶναι ἄξιοι οἱ ἁμαρτωλοὶ, οἱ ἀμετανόητοι ἁμαρτωλοὶ; πόσον θρηῶν καὶ ὀδυρμῶν; καὶ πόσον εἶναι ἀβλιώτεροι καὶ δυστυχεστέροι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐμετανόησαν καὶ ἐξομολογήθησαν καὶ ἠγιασθήσαν διὰ τῆς ἁγίας καὶ φρικτῆς Μεταλήψεως τῶν Θεῶν Μυστηρίων, καὶ πάλιν ὡς κύνες ἐπιστρέφουν ἐπὶ τὸν ἴδιον ἔμετον καὶ ἐπὶ τὸν ἴδιον βόρβορον τῆς προτέρας ἁμαρτίας; ἀλοίμονον εἰς τὴν τρυαυτὴν ἀθλιότητα καὶ τὴν μεγάλην ζημίαν των! Καὶ ποῖος νὰ μὴ κλαύσῃ καὶ θρηνήσῃ τοὺτους τοὺς δυστυχεῖς, οἵτινες νοσοῦντες εἰς θάνατον, ἰατρεύθησαν καὶ ἦλθον εἰς τὴν ζωὴν, καὶ πάλιν ἔπεσον εἰς τὴν ἴδιαν καταδίκην καὶ ἀθλιότητα; Ὡς εἶπαι Κύριε, τῆς τοιαύτης ἀναισθησίας καὶ πωρώσεως! ὁ χθές, σκευὸς ἠγιασμένον καὶ ἠγνισμένον καὶ Θεὸς κατὰ χάριν, σήμερον δυσωδία καὶ ἀηδέστατος βόρβορος. Καὶ διὰ ποῖαν ἄραγε ἀπόλαυσιν; ἢ μᾶλλον διὰ βλάβην καὶ τῆς ἰδίας ταλαιπώρου σαρκὸς, τῆς εἰς τῆς βρωμερᾶς ἁμαρτίας προσγενομένης ὡς διὰ μέθης ἀμέτρου οἰνοποσίας, ἢ τῆς ἐκ μέθης πρᾶφροσύνης, ἢ δι' εἰς ἄλογον μίσος καὶ φθόνον, ἢ διὰ κατηγερίαν καὶ ὕβριν τοῦ πλησίον, ἢ διὰ βλασφημίαν καὶ ψευδοκλίαν! ἐκ πάντων δὲ τούτων, παθαίνουσιν οἱ ταῦτα πράττοντες, ζημίαν ἀπέραντον καὶ αἰώνιον! Οὐκ εἶ τῆς καταδίκης καὶ τῆς ζημίας καὶ συμφορᾶς τῶν ἁμαρτωλῶν, τῶν ἀμετανόητων ἁμαρτωλῶν! καὶ ποῖος νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς πηγὰς δακρύων, διὰ νὰ τοὺς κλαύσωμεν καὶ θρηνήσωμεν ἐπαξίως; Ὅταν ποτὲ ἐτόλμησαν οἱ Ἑβραῖοι, ἐκεῖνο τὸ φοβερὸν καὶ θεοστυγῆς ἀμάρτημα, νὰ σταυρώσωσιν τὸν Ποιητὴν καὶ Σωτήρᾶ των, ἐκλαύσαν μετὰ τὴν πτώσιν αὐτῶν οὐκισθέντες, ἢ σελήνην καὶ ὁ ἥλιος καὶ ἐταράχθη ἡ γῆ, καὶ ἐσχίσθησαν αἱ πέτραι,

καὶ ἤνοιξαν οἱ τάφοι, καὶ ἀνέστησαν ἐκ τῶν τάφων πολλὰ σώματα νεκρά, μήπως δώσωσιν αὐτοῖς αἰσθησιν καὶ μετανοήσωσι καὶ σωθῶσιν: Ἐκεῖνοι ὅμως ἔμειναν ἀναίσθητοι καὶ ἀδιόρθωτοι εἰ ἄθλιοι, ὡς κατακυριευμένοι ἀπὸ τὸν φθόνον καὶ τὴν κακίαν, τὴν μισαδελφίαν καὶ ἀσπλαγχνίαν τῶν καὶ ἂν «χαρὰ γίνεται ἐν τῇ οὐρανῷ, ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανουῶντι», βέβαια ἐπὶ τοὺς ἀμετανότητους τοὺτους ἁμαρτωλοὺς καὶ ἀδιόρθώτους λύπη γίνεται. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ φιλόανθρωπος καὶ πολυεύσπλαγχνος Θεὸς εἰς τοὺς ἀμετανότητους μένοντας, ὡς ἀπειθοῦντας εἰς τὸ Θεῖον αὐτοῦ πρόσταγμα καὶ εἰς τὴν πρόσκλησίν του πέμπει τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς του, ὡς λέγει ὁ Ἀπόστολος, «ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας». Ὁ δὲ προφήτης Δαβὶδ, προτρέπων εἰς τὴν μετάνοιαν λέγει, «δεῦτε τέκνα. ἀκούσατέ μου, φόβον Κυρίου διδάξω ὑμᾶς..... παῦσον τὴν γλῶσσάν σου ἀπὸ τοῦ κακοῦ καὶ χεὶλῶν σου τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον..... ἐκκλίνον ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιήσον ἀγαθόν· ζήτησον εἰρήνην καὶ δίωξον αὐτήν», ἤτοι ἐπιδίωξον νὰ φθάσῃς καὶ κατορθώσῃς αὐτήν· διότι οἱ «ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους καὶ ὅτα αὐτοῦ εἰς (τὴν) δέησιν αὐτῶν· πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ποιούντας (τὰ) κακὰ τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐκ (τῆς) γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν». Ἐπειδὴ δὲ ἡμεῖς, εἰ τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ Πανηγυρισταί, ἠθροίσθημεν σήμερον διὰ νὰ τὸν δοξολογήσωμεν, ὡς Ἀρχάγγελον Κυρίου καὶ βοηθὸν καὶ προστάτην μας· πρέπει νὰ ἐορτάσωμεν αὐτόν, καθὼς αὐτὸς ἀγαπᾷ, ὅχι μὲ πεπλανημένους καὶ μανιώδεις χοροὺς καὶ μὲ ἄσεμνα ἄσματα, τὰ ὁποῖα εἰ ἀνήθικαι καὶ ἀίσχρῳ τραγωῶσι καὶ οἱ ἀσθελεῖς καὶ εἰδωλολάτραι ἔκαμνον εἰς τὰς Πανηγύρεις τῶν καὶ τὰς Ἑορτὰς τῶν, διότι νοὶ τειοῦτους εἶχον θεοῦς, χορευτάς, πόρνοισ, μεθύσοισ καὶ ἀσώτοισ: Ἀλλὰ ἡμεῖς ἄς τὸν πανηγυρίσωμεν ὡς Ἀρχιστρατήγον Θεοῦ μὲ ἀγγελικάς καὶ Θείας ὑμνωδίας καὶ ἐκκλησιαστικὰ ἄσματα.

Διότι ἡμεῖς ὡς Χριστιανοί, οὕτω διδασκόμεθα παρὰ

τῆς Χριστοῦ Ἐκκλησίας, νὰ φάλωμεν μόνον εἰς τὰς Ἑορτὰς μας καὶ εἰς ταῖς χαρὰς καὶ ταῖς εὐθυμίαις μας, ὅχι δὲ καὶ νὰ τραγηδῶμεν, διότι δὲν ἔχομεν εἰς τοῦτο ἄδειαν· Ἰδοὺ τί λέγει ὁ Ἀπόστολος Ἰάκωβος, «εὐθυμεῖ τις ψαλλέτω» καὶ ἀλλαχοῦ «οἱ τραγηδῶντες, πληροῦνται πνεύματος δαίμονος, εἰ δὲ ψάλλοντες πληροῦνται Πνεύματος Ἁγίου». Ἐνν οὕτω ποιῶμεν, τότε ἀληθῶς ἔχομεν φίλον καὶ βοηθὸν καὶ ὑπέμαχόν μας τὸν Ἀρχιστρατήγον καὶ τότε δέχεται τὴν Ἑορτὴν καὶ Πανηγυρίν μας, ὅταν κάμωμεν ὡς αὐτὸς ἀγαπᾷ· ὅταν ὅμως κάμνωμεν τὰ ἐναντία τῆς θελήσεώς του, τότε κάμνεμεν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ πολέμιόν μας. Διότι αὐτὸς εἶναι παραστάτης καὶ ὑπηρέτης Θεοῦ καὶ διωρισμένος ἀπὸ αὐτοῦ νὰ μᾶς βοηθῇ εἰς τὰς χρεῖας καὶ τὰς ἀνάγκας μας, εἰς ἐκεῖνας ὅπου μᾶς προξενοῦν τὴν σωτηρίαν, καὶ χαρίζεται ἡμῖν ἴσιν καὶ ὑγείαν, ἀλλ' ὅταν μετανωῶμεν καὶ ἀρνῶμεν τὴν κακίαν καὶ κάμνωμεν τὰ κακὰ. Ὅταν δὲ, μετὰ τὴν ἴσιν καὶ ὑγείαν, ἐπιστρέφομεν εἰς τὰς πρώτας κακίας καὶ ἁμαρτίας, τότε παντελῶς δὲν μᾶς βοηθεῖ, ἀλλὰ καὶ παιδεύει καὶ τιμωρεῖ, ὡς ἀπειθεῖς καὶ ἀτάκτους.

Ἀλλ' ὦ μέγιστε τοῦ Θεοῦ Ἀρχιστρατήγε, ἐπισκίασον καὶ ἡμᾶς τῇ χάριτί σου καὶ ἐπίστρεψον τὴν αἰχμηλωσίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ ἐπίστρεψον πρὸς Θεῖον φόβον τὰς καρδίας ἡμῶν καὶ ἀξίωσον τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.*

* Τοῖς μὴ πίστει καθαρᾷ καὶ ἀπλῇ καὶ δλοψύχῳ καρδίᾳ τὰ τοῦ Σωτήρος ἡμῶν καὶ Θεοῦ καὶ τῆς ἀχεράντως αὐτὸν τεκούσης Λεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ τῶν λοιπῶν Ἁγίων ἐξαισία θαύματα δεχομένοις ἀλλὰ πειρωμένοις ἀποδείξει καὶ λόγοις σοφιστικοῖς ὡς ἀδύνατα διαβάλλειν, ἢ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς παρερμηνεύειν καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν γνώμην συνιστᾷν ἀνάθεμα.

(*Ὁρα εἰς τὸ Τραώδιον ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ τῆς ἑβδόμης Οἰκουμένης Ἁγίας Συνόδου.)

ΙΕΡΑ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΜΙΧΑΗΛ

Κατὰ τὴν τρίτην τῆς Διακαινισίμου, ὅτε ἐορτάζεται πανδήμως ἐν τῇ Νήσῳ Θάσῳ, διὰ τὸ γεγονός θαῦμα καὶ τὴν εὕρεσιν τοῦ Ἥλου τοῦ Σωτῆρος.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἰσιῶμεν στίχους η΄. καὶ ψάλλομεν τὸ, Κύριε ἐκέκραξα.

Ἦχος γ΄.

Τῷ σῷ Σταυρῷ Χριστὲ Σωτῆρ, θανάτου κράτος λέλυται καὶ διαβόλου ἡ πλάνη κατήργηται, γένος δὲ ἀνθρώπων, πίστει σωζόμενον, ὕμνον σοι καθ' ἐκάστην προσφέρει.

Πεφώτισται τὰ συμπαντα, τῇ Ἀναστάσει σου Κύριε, καὶ ὁ παράδεισος πάλιν ἠνέφκηται· πᾶσα δὲ ἡ κτίσις ἀνευφημοῦσά σε, ὕμνον σοι καθ' ἐκάστην προσφέρει.

Δοξάζω τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ τὴν δύναμιν, καὶ Πνεύματος Ἁγίου, ὕμνω τὴν ἐξουσίαν, ἀδιαίρετον ἄγκιστον Θεότητα, Τριάδα ὁμοούσιον, τὴν βασιλεύουσαν εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

Τὸν Σταυρὸν Σοῦ τὸν τίμιον, προσκυνοῦμεν Χριστὲ, καὶ τὴν Ἀνάστασίν σου, ὕμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν, τῷ

γὰρ μῶλωπί σου, ἡμεῖς οἱ πάντες ἰάθημεν.

(Ἔτερα Τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἤχος α΄.)

Ἦ τοῦ παραδόξου θαύματος.)

Ω τοῦ παραδόξου θαύματος, ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, Ἄγγελων πρότιστος, διάκοσμος καὶ φωστήρ, ἀστραπηφόρος λαμπρὸς, Ταξιάρχος Μιχαήλ· ὁ φῶς ἐκ πρώτου, φωτὸς ὄντως δεύτερον· ἐπέστη νῦν πρὸς ἡμᾶς, τοὺς ἐν τῇ θάσῳ πιστοὺς μέγας πρόμαχος, πάντας ἀγιάζων σκέπει, καὶ φρουρεῖ ἐκάστοτε, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης, ὃν τιμῶντες νῦν γεραίρομεν.

Βαβαὶ τῶν σῶν τεραστίων σοφέ, Μιχαήλ προστάτα, φωστήρ θεοείκελε, δυνάμει σου τοὺς πιστοὺς, φρουρεῖς Ἀρχάγγελε, καὶ πᾶσας τὰς μηχανάς, τοῦ διαβόλου ἐκτρέπεις ἰσχύει σου, καὶ σκέπεις πάντας πιστοὺς, ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν θείων περὺγων σου, καὶ ἐν Γοναταῖς τῷ ὕδωρ, θείου Ἀγιάσματος, θαυμασίους ἀπειροῖς, ἰαμάτων πηγὰς ἔδειξας.

Υμνοὶς καὶ ᾠδαῖς τιμήσωμεν, ἐπαξίως πάντες, τὸν πρῶτον διάκοσμον, Ἀρχάγγελον Μιχαήλ, τὸν ὑπερθαύμαστον, γεραίροντες εὐλαβῶς, τῶν θαυμασίων αὐτοῦ τὰ τεράστια, ἐφέστηκε γὰρ ἡμῖν, ἐν Γοναταῖς τῷ σεπτῷ Ἀγιάσματι, ἱάσεις ἐπιτελῶν, τοῖς προσιοῦσι πιστῶς καὶ ἀορῶνται, πάντες οὖν αὐτῷ ἐν φόβῳ, νῦν ἀναβοήσωμεν σκέπε φρουρεῖ καὶ σῶζε, τοὺς πιστῶς προσκαλουμένους σε.

Δεῦτε τῶν πιστῶν ὁ σύλλογος, πόθῳ ἀθροισθέντες, νῦν κατασπασώμεθα, τὸν Ἴηλον τὸν παμφαῖν καὶ ὑπερθαύμαστον, ὃς Χεῖρα τὴν τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῷ Σταυρῷ ἀπορρήτως ἐπέπειρε, καὶ αἵματι θεουργῶ, καταβαφεὶς εἰς ψυχῶν ἰλαστήριον· ὃν περ νῦν ἡμεῖς πλουτοῦμεν, θησαυρὸν πολυόλβον, ἰαμάτων τὴν χάριν, τὴν αὐτοῦ ἀπαρρυσόμενοι

Δόξα, ἦχος πλ. β'.

Σήμερον συγκαλεῖται ἡμᾶς, τὰς ὀμιγύρεις τῶν πιστῶν, Σὴ πανίερος καὶ ὑπερθαύμαστος πανήγυρις, τοῦ Ταξίαρχου Μιχαὴλ Ἀρχαγγέλου. Δεῦτε οὖν φιλέοργοι, ἐσορῶσμεν ψαλμικῶς, τὴν πάνσεπτον μεγαλουργίαν αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ θείᾳ νεύσει τῇ χαριτοβρύτῳ, τοῦ ἐν Γοναταῖς Ἀγιάσματος· ἰδοὺ γὰρ οἱ προστρέχοντες πίστει καὶ πόθῳ κορέννυνται ἰάματα, ψυχῶν τε καὶ σωμάτων, καὶ πᾶσαν αἴτησιν τοῖς πάσι χορηγεῖ πρὸς ὃν βοήσωμεν, φύλαξον ἡμᾶς Ταξίαρχε, ἐκ πάσης ἐπηρείης, αἰσθητῶν καὶ νοητῶν, ἐχθίστων δυσμενῶν, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον ἦχος γ'.

Πῶς μὴ θαυμάσωμεν, τὸν θεανδρικόν σου τόκον πανσεβάσμιε, πείραν γὰρ ἀνδρὸς μὴ δεξαμένη Πανάμωμε, ἔτεκες ἀπάτορα, Ὑῖόν ἐν σαρκί τὸν πρὸ αἰῶνων ἐκ Πατρός γεννηθέντα ἀμήτορα, μηδαμῶς ὑπομείναντα τροπὴν, ἢ φυρμόν ἢ διαίρεσιν, ἀλλ' ἑκατέρας οὐσίας, τὴν ιδιότητα σώαν φυλάξαντα. Διὸ Μητροπάρθενε Δέσποινα, αὐτὸν ἰκέτευε σωθῆναι, τὰς ψυχὰς τῶν Ὁρθοδόξως, Θεοτόκον ὁμολογούντων σε.

Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἰλαρὸν. Τὸ προκείμενον. Ἦχος βαρῦς.

Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ, πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐποίησεν.

Στίχ. Ἡ Θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω.

Τὰ Ἀναγνώσματα.

Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ τὸ Ἀνάγνωσμα.

Εγένετο ὡς ἦν Ἰησοῦς ἐν Ἱεριχῷ, ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, εἶδεν ἄνθρωπον ἐστηκότα ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ ἡ ῥομφαία αὐτοῦ ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἡμέτερος εἶ, ἢ τῶν ὑπεναντίων; ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ἐγὼ Ἀρχιστράτηγος δυνάμεως Κυρίου, νυνὶ παραγέγονα· καὶ Ἰησοῦς ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπεν αὐτῷ Δέσποτα, τί προστάσεις τῷ σῷ ἰκέτῃ; καὶ εἶπεν ὁ Ἀρχιστράτηγος Κυρίου πρὸς Ἰησοῦν· λῦσον τὸ ὑτόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος, ἐφ' ὃν σὺ ἕστηκας ἐπ' αὐτόν, ἅγιος ἐστί, καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς οὕτως.

Κριτῶν τὸ Ἀνάγνωσμα.

Εν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐγένετο ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Δὰν ἄνθρωπος καὶ ὄνομα αὐτῷ Μανωὲ· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ στείρα, καὶ οὐκ ἔτικτε· καὶ ὤφθη Ἄγγελος Κυρίου πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν· ἰδοὺ σὺ στείρα καὶ ἐν γαστρὶ ἔξῃς, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ νῦν φύλαξαι, μὴ πίης οἶνον καὶ σίκερα, καὶ μὴ φάγῃς πᾶν ἀκάθαρτον· καὶ σίδηρος οὐκ ἀναθήσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ὅτι Ναζη-

ραῖον τῷ Θεῷ ἔσται τὸ παιδάριον ἐκ τῆς γαστρὸς· καὶ ἦλθεν ἡ γυνὴ καὶ εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ ἐδεήθη Μανωῆ τοῦ Θεοῦ καὶ εἶπεν· ἐν ἐμοὶ Κύριε, ὁ ἄνθρωπος ὃν ἀπέστειλας πρὸς ἡμᾶς, ἐλθέτω δὴ καὶ φωτισάτω ἡμᾶς, τὴ ποιήσομεν τῷ παιδίῳ τῷ τικτομένῳ· ἦλθε δὲ ὁ Ἄγγελος πρὸς Μανωῆ καὶ εἶπεν· ἀπὸ πάντων ὧν εἶπον πρὸς τὴν γυναῖκα σου φυλαξάσθω, ὅσα ἐκπορεύεται ἐξ ἀμπέλου οὐ φάγεται, καὶ οἶνον καὶ σίκερα μὴ πῖτω καὶ εἶπε Μανωῆ πρὸς τὸν Ἄγγελον Κυρίου, τί ὄνομά σοι; ἵνα ὅταν ἔλθῃ τὸ ῥῆμά σου δοξάσωμεν σε; καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἄγγελος Κυρίου· ἵνα τί ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου, καὶ αὐτὸ ἐστὶ θαυμαστόν καὶ οὐ προσέθηκεν ἔτι ὁ Ἄγγελος Κυρίου ὀφθῆναι τῷ Μανωῆ, καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

Κριτῶν τὸ Ἀνάγνωσμα

Εγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ κατίσχυσε Μαδιάμ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ αὐτοὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἰδοὺ Ἄγγελος Κυρίου παρεγένετο, καὶ ἐκάθησεν ἐπὶ τὴν δρυῖν, τὴν οὖσαν ἐν Ἐφραθᾶ, καὶ Γεδεὼν ὁ υἱὸς Ἰωᾶς, ἐράβδιζε πυροὺς ἐν ληνῷ καὶ ἔσπευδε τοῦ ἐκφυγεῖν ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ· καὶ ὤφθη πρὸς αὐτὸν Ἄγγελος Κυρίου καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν· Κύριος μετὰ σοῦ δυνατός ἐν ἰσχύϊ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεὼν, ἐν ἐμοὶ Κύριέ μου, καὶ εἰ ἔστι Κύριος μεθ' ἡμῶν ἵνα τί εὗροσαν ἡμᾶς τὰ κακὰ ταῦτα; καὶ παρέδωκεν ἡμᾶς ἐν χειρὶ Μαδιάμ, καὶ ἐπέλεψεν ὁ Ἄγγελος Κυρίου πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· πορεύου ἐν τῇ ἰσχύει σου ταύτῃ καὶ σώσεις τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Μαδιάμ, ἰδοὺ ἐξαπέστειλά σε καὶ

εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεὼν· ἐν ἐμοὶ Κύριε, ἐν τίνι σώσω τὸν Ἰσραὴλ; ἰδοὺ ἡ χιλιάς μου ταπεινότερα ἐν Μανασσῇ καὶ ἐγὼ εἰμὶ μικρότερος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου καὶ εἰ εὗρον χάριν ἐνώπιόν σου, μὴ δὴ χωρισθεῖς ἐντευθεν, ἕως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς σέ, καὶ οἶσω τὴν θυσίαν μου ἐνώπιόν σου· καὶ εἶπεν ὁ Ἄγγελος Κυρίου ἐγὼ εἰμί, καὶ καθίσω ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι σε· καὶ Γεδεὼν ἔσπευσε καὶ ἐποίησε, καθὰ ἐλάλησε πρὸς τὸν Ἄγγελον Κυρίου· καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὸν ὑπὸ τὴν δρυῖν καὶ προσεκύνησε· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἄγγελος Κυρίου· λάβε τὰ κρέα καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἄζύμους καὶ θές πρὸς τὴν πέτραν· καὶ ἐποίησεν οὕτως καὶ ἐξέτεινεν ὁ Ἄγγελος Κυρίου τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ, τῆς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἦψατο τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἄζύμων, καὶ ἀνήφθη πῦρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ κατέφαγε πᾶσαν τὴν θυσίαν, καὶ ὁ Ἄγγελος Κυρίου, ἀπῆλθεν ἀπ' ὀφθαλμῶν αὐτοῦ· καὶ καὶ εἶδε Γεδεὼν, ὅτι Ἄγγελος Κυρίου ἐστὶ, καὶ εἶπε Γεδεὼν, οἶμοι Κύριε, ὅτι εἶδον τὸν Ἄγγελον Κυρίου πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριος, εἰρήνη σοι, μὴ φοβοῦ, οὐ μὴ ὀποθήνης· καὶ ὀκοδόμησε Γεδεὼν θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ εἰρήνη Κυρίου, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Εἰς τὴν Διττὴν ἰδιόμελα, ἤχος α'.

Αγάλλεται σήμερον ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, λαμπρονομένη τῇ χάριτι, καὶ πιστῶς πανηγυρίζει τῶν φιλεόρτων τὸ σύστημα ἐπὶ τῇ τερατοουργίᾳ τοῦ θαύματος, τοῦ Ταξιάρχου καὶ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, τοῦ ἐν Γονα-

ταῖς Ἀγιάσματος, καὶ δοξάζει Χριστὸν, τὸν τὴν χάριν νέμοντα τοῖς ἐκ πόθου, βοῶσιν αὐτῷ· χαῖρε πρωτοστάτα Θεότητος πύρινε, καὶ Τριάδος λειτουργέ, χριστωνύμων σθένος, πηγὴ θαυμάτων ποικίλων, καὶ πᾶσι τὰς ἰάσεις παρέχων, φρουρὸν καὶ ὄπλον βασιλέων, πιστῶν κραταιότατον· ἡμῶν δὲ προστάτα καὶ πρόμαχε, τῇ προστασίᾳ σου διασώζων ἡμᾶς, καὶ παρέχων φωτισμὸν, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Ὁ αὐτός.

Τῶν νοερῶν Δυνάμεων Ἀρχιστράτηγε, Μιχαὴλ πρωτοστάτα τῶν θείων Ταγμάτων, ταῖς ἡλιακαῖς ἀκτίσι καταλαμπόμενος, ὡς φῶς λευχειμονῶν ἐν ὑψίστοις καὶ καταυγάζων κόσμον τοῖς θαύμασι, καὶ μαρμαρυγαῖς τὴν οἰκουμένην φωταγωγῶν· ἀδιαλείπτως Θεῷ παριστάμενος, καὶ τὸν Τρισάγιον ὕμνον ἀναμέλων, πρόσθευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος β'.

Μέγας ἦχος τῶν ἑορταζόντων πέφηεν, ὁ μέγας Ταξιάρχος, τῶν Ἀσωμάτων Δυνάμεων, ἐν τῷ σεπτῷ Ναφ τοῦ ἐν Γοναταῖς Ἀγιάσματος, νοερῶς ἐποπτανόμενος, νοσοῦντας θεραπεύει, καὶ παντοίων κινδύνων λυτροῦται, τοὺς ἐπικαλουμένους τὴν θείαν ἀντίληψιν· διὸ πάντες πιστοὶ, ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως, μεγαλύνομεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ· δοξολογοῦντες τὰ ὑπερφυῆ καὶ ἕξαισια αὐτοῦ θαυμάσια, καὶ βοῶντες εὐχαρίστως, σῶζε ἡμᾶς καὶ σκέπε, Μέγιστε, Μιχαὴλ Ἀρχάγγελε, ἐκ παντοίων κινδύνων, καὶ κολάσεως λύτρωσαι.

Ἦχος δ'.

Σήμερον συγκαλεῖται ἡμᾶς, τὰς ὀμιγγύρεις τῶν πιστῶν, ἢ πανέορτος πανήγυρις, τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ. δεῦτε οὖν φιλέορτοι, ἑορτάσωμεν ψαλμικῶς, τὰς αὐτοῦ μεγαλουργίας· ἰδοὺ γὰρ οἱ προστρέχοντες πίστει καὶ πόθῳ ἐν τῷ σεπτῷ αὐτοῦ Ἀγιάσματι, κορέννυνται ἰάματα ψυχῶν τε καὶ σωμάτων, παραλύτους γὰρ συνέσφιγξε, καὶ πᾶσαν αἴτησιν τοῖς πᾶσι χορηγεῖ· πάντες οὖν πρὸς αὐτὸν βοήσωμεν, φύλαξον ἡμᾶς, ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου, ἐκ πάσης ἐπηρείας, ὁρατῶν καὶ ἀορατῶν ἐχθρῶν, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα, ἦχος δ'.

Αγάλλου ἐν Κυρίῳ, ἡ περιώνυμος Μονὴ Φιλοθέου, ἢ Πάλαι μὲν τὸν Ὅσιον Λουκᾶν, ἐν Θάσῳ πρῶτον ἀσκήσαντα, καὶ δι' ἐμφανείας τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, τὸ Ἀγίασμα ἐκ πέτρας, παραδόξως βλύσαντα, ὕστερον δὲ τελειωθέντα ἐν ὀρίοις σου, παντοίοις χαρίσμασιν ἀρετῶν κεκοσμημένον, καὶ τὸν τίμιον καὶ πάνσεπτον Ἦλον, τὸν τὴν ἄχροντον Χεῖρα Χριστοῦ, ἐπὶ Σταυροῦ καθηλώσαντα, θησαυρὸν κοσμοπλουτον κτησαμένη, θεόθεν δὲ τῇ Θεοσωστῷ Θάσῳ καθιερώσασα, ἀκένωτον χάριν τοῖς ἐκεῖσε πιστοῖς χορηγοῦντα· διὸ ἐτήσιον ἑορτὴν τελοῦντες, τοῖς νοητοῖς ἄνθεσι καταστέφωμεν· Χριστὸν τὸν ἀνάσταντα, καὶ ἡμᾶς ἀναστήσαντα, δοξάζοντες εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς τὸν Στίχον, Ἀναστάσιμον ἐν καὶ τὰ παρόντα τοῦ Ἀρχαγγέλου.

Ἦχος γ'.

Ὁ τῷ πάθει σου Χριστέ, ἀμαυρώσας τὸν ἥλιον, καὶ τῷ φωτὶ τῆς σῆς Ἀναστάσεως, φαιδρύνας τὰ σύμπαντα, πρόσδεξι καὶ ἡμῶν τὸν ἐσπερινὸν ὕμνον φιλάνθρωπε.

Τοῦ Ἀρχαγγέλου, ἦχος, πλ. α'. Χαίροις ἀσκητικῶν.

Οἶκον ὁ Ταξιάρχης Θεοῦ, ἐν τῇ τῆς Θάσου, Νήσῳ θεῖον ἐδείματο, Ἁγίασμα ἰαμάτων, ἐν ᾧ οἰκεῖ νοερώς, οὐρανὸν ὡς ἄλλον, τοῦτον ἔδειξεν· ἰδοὺ γὰρ ἰάματα, καθεκάστην παρέχονται, τοῖς προσιοῦσιν ἐν αὐτῷ μετὰ πίστεως, καὶ ἐκλάμπονται, ἀρετῶν ταῖς φαιδρότησι, φῶς ὡς φειλαμπέστατον, ἢ χάρις τοῦ Πνεύματος, ἢ ἐνοικήσασα τούτῳ, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· αὐτὸν οὖν δυσώπει, Ταξιάρχα τοῦ δοθῆναι. ἡμῖν τὸ ἔλεος.

Στίχ. Ὁ ποιῶν τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα

Χαίροις ὁ Ταξιάρχης Θεοῦ, ὁ πρωτοστάτης τῶν Ἁγίων Δυνάμεων· σὺ γὰρ διέρχῃ πᾶσαν, τὴν οἰκουμένην τομῶς, τῶν πιστῶν τὰ πλήθη φυλαττόμενος· αὐτὸς καὶ Ἁγίασμα, ἀσθενῶν ἰατήριον, Λουκᾶ Ὁσίῳ, κατὰ πρῶτον δεδώρησαι· εἶτα δεῦτερον, μολυνθὲν ἑκαθάρισας, Μέγιστε Ἀρχιστράτηγε· ἡμῖν τοῦτο σήμερον, πᾶσι νοσοῦσι παρέχων, τοῖς προσιοῦσιν ἐκ πίστεως. Διὸ νῦν δυσώπει, τὸν Χριστὸν ἡμῖν δοθῆναι, τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Ἐδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομα σου Κύριε.

Χαίροις ἢ Φιλοθέου Μονή, ἢ ἐν τῷ Ὄρει δομηθεῖσα τοῦ Ἁθωνος, πλουτήσασα θεῖον ὄλβον, καὶ θαυμαστὸν θησαυρὸν, θεῖον ὄντως ἥλιον, τὸν πανέντιμον· ὑφ' οὗ ἀρνούμεθα, καθ' ἐκάστην ἰάματα, ἐξ ἀκενώτου, ὡς πηγῆς τοῖς προστρέχουσι, καὶ ἀσπάζουσι, νῦν αὐτὸν μετὰ πίστεως· χαίροις οὖν ἐκβοήσωμεν, Χριστοῦ Ἡλε πάντιμε, ὁ καθηλώσας τὴν Χεῖρα, Χριστοῦ εἰς κόσμον σωτήριοι, καὶ πᾶσι παρέχων, σωτηρίαν εὐρωστίαν, καὶ μέγα ἔλεος.

Δόξα, ἦχος πλ. α'.

Σήμερον ἐξέλαμψεν ἡμῖν τετρασήμαντος χαρμοσύνη, ἐαρινῆς χάριτος, ἐκ τεσσάρων συγκροτουμένη χαρίτων· τῆς γὰρ πρώτης γεννήσεως, καὶ μελλούσης ἀναγεννήσεως, εἰκὼν ἐστὶ τὸ ἔαρ, ἀπαρχὴ δὲ τῆς μελλούσης, ἢ Ζωηφόρος τοῦ Σωτῆρος Ἀνάστασις, τῆς δὲ δόξης τῆς ἐπομένης, ἢ τοῦ Δεσποτικοῦ Ἁλου χάριτος ἢ ἀπόλαυσις· μεθ' ὧν ἢ διὰ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ ἀνάδοσις, τοῦ ἐν Γοναταῖς Ἁγιάσματος· ταῦτα τὰ καλὰ Χριστὸς συνεκλάμπει τῇ παρουσίᾳ ἡμέρα· Δεῦτε οὖν ἀδελφοὶ πνευματικῶς εὐφρανθῶμεν, καὶ εἰς οὐρανὸν τὸ ὄμμα ἐκτείνωμεν, ἵνα τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἀπολαύσωμεν τῇ προσιασίᾳ σου, Μιχαὴλ Ἀρχιστράτηγε.

Καὶ νῦν ὁ αὐτός. Ἐναστάσεως ἡμέρα.

Ἀπολυτίκιον, ἤχος, δ'.

Τῶν οὐρανίων Στρατιῶν ὁ Ταξίαρχος, ὁ Μιχαὴλ ὁ θαυμαστός καὶ Ἀρχάγγελος, ὁ τῷ ἀστέκτῳ θρόνῳ παριστάμενος, ὁ λαμπρὸς καὶ ἀμφωτός, λειτουργὸς τῆς Τριάδος, λύτρωσαι κακώσεων, καὶ δεινῶν ἡμᾶς πάντας, τοὺς προσφυγόντας σκέπη σου σοφέ, ὁ ἐν κινδύνοις προστάτης καὶ πρόμαχος.

Ἐτερον ὅμοιον μετὰ τοῦ θεοῦ Ἥλου.

Οὐ τῷ τεμένει τῷ πανσέλτῳ προστρέχοντες, τοῦ Ἀρχαγγέλου ἐκ ψυχῆς ἀνακράζομεν, μετὰ ζεούσης πίστεως Ἀγίασμα αὐτοῦ, πόθῳ ἀρνούμενοι ἐκ δεινῶν συμπτωμάτων, τάχος ἐκλυτρούμενοι, Ἥλου χάριτι θεία, καὶ νοσημάτων τὴν ἀπαλλαγὴν, ἐπαπολαύσωμεν σθένει τοῦ Πνεύματος.

Καὶ νῦν Θεοιοκίον ὅμοιον

Εἰς τὸν Ὁρθρον. Κάθισμα ἤχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Δεῦτε ἅπαντες πιστοί, δεῦτε θεάσασθε θεομῶς, θαῦμα παράδοξον καὶ γὰρ, σήμερον ἔλαμψεν ἡμῖν, ἐν τῷ πανσέλτῳ Ναῶ τοῦ Ἀρχιστρατήγου Ἀγίασμα σεπτὸν, καθῶν καθάρσιον, καὶ πάντων τῶν δεινῶν ἐλατήριον, ἐν ᾧ λαμπρῶς τελούντες τὴν Πανήγυριν· πᾶς ὁ τῆς Θεοῦ λαὸς γηθόμενος· καὶ γὰρ παρέχει, πᾶσιν ἰσείας, τοῖς προσιοῦσίν αὐτῷ μετὰ πίστεως.

Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό.

Κάθισμα ἕτερον ἤχος δ'. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ασματικῶς οἱ πιστοὶ μελωδήσωμεν, τὰ μεγαλεῖα Μιχαὴλ Ἀρχαγγέλου, καὶ μετὰ πόθου κράζομεν βοῶντες αὐτῷ, σκέπη τῶν πτερῶν σου, ἡμῶς σκέπασον πάντας, τοὺς προσκαλουμένους σε ἐκ ψυχῆς καὶ καρδίας· διὸ μὴ παύση πᾶσι βοηθεῖν, τοῖς ἀνυμνοῦσι τὰ θεία σου θαύματα.

Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό.

Ἐτερον Κάθισμα, ἤχος α'. Τὸν Τάφον σου Σωτήρ.

Αρχάγγελε Θεοῦ, Μιχαὴλ πρωτοστάτα, ὁ πάντων τῶν πιστῶν, βοηθὸς τε καὶ φύλαξ· συμφώνως τιμῶμέν σε, ἀνυμνοῦντες τὴν δόξαν σου· σὺ γὰρ γέγονας, ἀμαρτωλῶν σωτηρία, καὶ ἀντίληψις, καὶ κραταιὰ προστασία, πᾶσι τοῖς προστρέχουσι.

Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό.

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου· εἶτα οἱ Κανόνες·

Ὁ Κανὼν τοῦ Πάσχα. Ὠδὴ α'. ἤχος α'.

Αναστάσεως ἡμέρα, λαμπρυνθῶμεν λαοί, Πάσχα Κυρίου Πάσχα· ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωὴν, καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν, Χριστὸς ὁ Θεός, ἡμᾶς διεβίβασεν, ἐπινίκιον ἄδοντας.

Καθαρθῶμεν τὰς αἰσθήσεις, καὶ ὀψόμεθα τῷ ἀπροσίτῳ φωτὶ τῆς Ἀναστάσεως, Χριστὸν ἐξαστράπτοντα, καὶ

χαίρετε φάσκοντα, τρανῶς ἀκουσόμεθα, ἐπινίκιον ἄδοντες.

Οὐρανοὶ μὲν ἐπαξίως εὐφραινέσθωσαν, γῆ δὲ ἀγαλλιάσθω, ἑορταζέτω δὲ κόσμος, ὁρατός τε ἅπας καὶ ἀόρατος. Χριστὸς γὰρ ἐγήγερται, εὐφροσύνη αἰώνιος.

Τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ ἤχος ὁ αὐτός.

Πανηγύρεως ἡμέρα νῦν τῆς Νήσου ἡμῶν, δεῦτε εὐωχηθῶμεν· ὁ γὰρ Ἀρχάγγελος Θεοῦ, συνεκάλεισεν ἡμᾶς, ψαλμοῖς καὶ ᾠδαῖς, αὐτὸν ἀνυμνήσωμεν, ἐπινίκιον ἄδοντες.

Συναθροίσεως ἡμέρα, Μιχαήλ τοῦ λαμπροῦ, δεῦτε συμφώνως πάντες· ἡ γὰρ ἐμφέρεια αὐτοῦ, καταυγάζουσα ἡμᾶς, προτρέπεται νῦν, αὐτοῦ τὰ θαυμάσια, συγκροτεῖν ὕμνον ἄδοντας.

Αινεσάτωσαν εὐθύμως, οἱ τῆς Θάσου λαοί, ὅτι πάρεσι τούτοις, ὁ Ἀρχιστράτηγος Χριστοῦ, ἀένναος βοηθός, παρέχων αὐτοῖς, ἀεὶ τὰ αἰτήματα, τοῖς αὐτῷ καταφεύγουσιν.

Προσκυνήσωμεν ἐν φόβῳ καὶ χαρᾷ τὸν σεπτὸν, Ἰησοῦν τὸν ζωηφόρον, εἰ οὐ ἐπάρη ἡ σεπτὴ, τοῦ Σωτῆρος ἐν Σταυρῷ, καὶ ἄχραντος χεῖρ, ἀεὶ παρεχόμενον, νοσημάτων τὴν ἴασιν.

Θεοτοκίον

Ο Υἱὸς τοῦ Προανάρχου, Θεομητορ Πατρός, καὶ σὸς Υἱὸς ὁράται, σὰρξ γεγονώς καὶ ἐν ἡμῖν, ἐνσκηνώσας

ὑπὲρ νοῦν, Χριστὸς ὁ Θεός, ὁ ἐγεγερθεὶς τριήμερος, συνοδοξάσας σε Δέσποινα.

Καταβασία. Ἀναστάσεως ἡμέρα, καὶ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη τρίς καὶ, Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς.

ᾠδὴ γ'. Ὁ Εἰρμός.

Δεῦτε πόμα πίωμεν καινόν, οὐκ ἐκ πέτρας ἀγόνου τερατουργούμενον, ἀλλ' ἀφθαρσίας πηγῆν, ἐκ τάφου ὀμβρήσαντος Χριστοῦ, ἐν ᾧ στερεούμεθα.

Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ ἀκαταχθόνια, ἑορταζέτω γοῦν πᾶσα κτίσις, τὴν ἔγερσιν Χριστοῦ, ἐν ἣ ἑστερέεται.

Χθὲς συνεθαπτόμην σοι Χριστέ, συνεγείρομαι σήμερον ἀναστάντι σοι, συνεσταυρούμην σοι χθὲς· αὐτὸς με συνδόξασον Σωτήρ, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

Τοῦ Ἀρχαγγέλου ἤχος ὁ αὐτός.

Δεῦτε πόμα πίωμεν πιστοί, ἐκ πηγῆς θεοβρύτου τοῦ Ἁγιάσματος, πρὸς θεραπείαν παθῶν, ἐκ πέτρας πηγῶσαντός ποτε, Ἀρχαγγέλου τῷ νεύματι.

Νῦν πάντες πληρούμεθα χαρᾶς, οὐρανόφρονες, οἱ οὐρανόφρονες, τῇ ἀναστάσει Χριστοῦ, τιμῶντες τὸν μέγαν Μιχαήλ, σεπτὸν Ἀρχιστράτηγον.

Πόθῳ ἑορτάζομεν Χριστέ, τῇ σεπτῇ σου ἐγέρσει, τὸν Ἀρχιστράτηγον, ὃν ἐδώρησω ἡμῖν, προστάτην θερμότατον Σωτήρ, καὶ ἀγρυπνον φύλακα.

Δεῦτε πάντες ἄσωμεν Χριστῷ, ἐπινίκιον ὕμνον τῷ ἀναδείξαντι, ἡμῖν τὸν Ἥλιν αὐτοῦ, ἰάσεων ἀφθονον πηγὴν, καὶ κράτος καὶ φύλακα.

Θεοτοκίον

Ωφθη θαῦμα μέγιστον ἐν Σοί, ἐκτελούμενον Κόρη Θεοχαρίτωτε, τὸν ποιητὴν τοῦ παντός, καὶ γὰρ ἀπέκυσας ἡμῖν, γενόμενον ἄνθρωπον.

Καταβασία. Δεῦτε πόμα πίωμεν καινόν.

Χριστὸς ἀνέστη τρίς, καὶ Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς. εἶτα τὸ, Προλαβοῦσαι τὸν Ὁρθρον.

Κάθισμα, ἤχος δ΄. Ὁ ὑψωνθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τῶν οὐρανίων Στρατιῶν ὁ Ταξιάρχος, ὁ Μιχαὴλ ὁ θαυμαστός καὶ πανένδοξος, ὁ τῷ ἀστέκτῳ θρόνῳ παριστάμενος, μέσον ἡμῶν πάρεσο, παρεμβάλων καὶ σκέπων, πτέρυξι φρουρῶν ἡμᾶς, τῆς ἀύλου σου δόξης, καὶ τῶν δεινῶν λυτρούμενος αἰεί, ὁ ἐν κινδύνοις προστάτης θερμότατος.

Δόξα, καὶ νῦν. τὸ αὐτό. Ὡδή δ΄. Ὁ Εἰρημὸς.

Επὶ τῆς θείας φυλακῆς, ὁ θεηγόρος Ἀββαζούμ, στήτω μεθ' ἡμῶν, καὶ δεικνύτω, φασφόρον Ἄγγελον, διαπρυσίως λέγοντα, σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ, ὅτι ἀνέστη Χριστὸς, ὡς παντοδύναμος.

Αρσεν μὲν ὡς διανοῖξαν, τὴν παρθενεύουσαν νηδύν, πέφηγε Χριστὸς, ὡς βροτὸς δέ, ἀμνὸς προσηγόρευ-

ται· ἄμωμος δέ, ὡς ἄγευστος κηλίδος, τὸ ἡμέτερον Πάσχα, καὶ ὡς Θεὸς ἀληθής, τέλειος λέλεκται.

Ως ἐνιαύσιος ἀμνός, ὁ εὐλογοούμενος ἡμῖν, στέφανος Χριστὸς ἐκουσίως, ὑπὲρ πάντων τέθνηται, Πάσχα τὸ καθαρτήριο, καὶ αὐθις ἐκ τοῦ τάφου ὠραῖος, δικαιοσύνης ἡμῖν, ἔλαμψεν ἥλιος.

Ο θεοπάτωρ μὲν Δαβὶδ, πρὸ τῆς σκιώδους κιβωτοῦ, ἤλατο σκιωτῶν, ὁ λαὸς δέ, τοῦ Θεοῦ ὁ Ἅγιος. τὴν τῶν συμβόλων ἔκβασι, ὀρῶντες εὐφρανθῶμεν ἐνθέως, ὅτι ἀνέστη Χριστὸς, ὡς παντοδύναμος.

Τοῦ Ἀρχαγγέλου, ὁ αὐτός.

Τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, φύλαξ ἐδείχθης ἰσχυρός, στήθι καὶ ἡμῖν τῆς ἐν Θάσῳ, μέγιστε Ἀρχάγγελε, παντὸς κακοῦ ρυόμενος, ἐνδοξε Μιχαὴλ Ταξιάρχα· ὅτι ἐδόθης ἡμῖν, προστάτης ἄμαχος.

Οτε σε ὁ Ὅσιος Λουκάς, εἶδεν ἐκλάμψαντα αὐτῷ, ἔφριξε βοῶν, τίς ἡ ξένη θεά Σου Ἀρχάγγελε; σὺ δὲ αὐτῷ προσέταξας, Ναὸν σοι ἐν τῷ τόπῳ ἐγείραι, ἐν ᾧ ἐκ πέτρας αὐτός, τὸ ὕδωρ ἐξέβλυσας.

Πάλαι τεράστια τελῶν. ἔδειξας πᾶσι τοῖς λαοῖς, φάνηθι ἡμῖν νῦν καὶ δεῖξον, τὰς λαμπράς σου χάριτας, μεγαλοφώνως κράζουσιν, ἐνδοξε Στρατηγέτα Ἀγγέλων, φρουρήσον ἅπαντας ἡμᾶς, τοὺς σὲ γεραίροντας.

Αλλεπαλλήλοις πειρασμοῖς, συνεχομένους νῦν Χριστέ, ρῦσαι τῇ δυνάμει, Σοῦ Ἥλου, τοῦ παντίμου Δέσπο-

τα, πιστῶς ἵνα ὑμῶμεν σε. δόξα Σοι Ζωοδότα βοῶντες·
δι ἐπάγης ἐν Σταυρῷ, καὶ κόσμον ἔσωσας.

Θεοτοκίον

Βιαιοτάτης νῦν χειρός, ῥῦσαι ἡμᾶς Μήτηρ Θεοῦ, λύ-
τρωσαι κινδύνων, παντοίων, καὶ μελλούσης κρίσεως,
Θεὸν Σωτήρα τέξασα, πάντων τῶν ἐν σοὶ πεποιθότων,
καὶ προσκυνούντων πιστῶς, τὸν θεῖον τόκον σου.

Καταβασία. Ἐπὶ τῆς θείας φυλακῆς.

ᾠδὴ ε΄. Ὁ Εἰρμός.

Ορθρίσωμεν ὀρθρου βαθέως καὶ ἀντὶ μύρου τὸν ὕ-
μνον, προσοίσωμεν τῷ Δεσπότῃ· καὶ Χριστὸν ἀπό-
μεθα, δικαιοσύνης ἥλιον, πᾶσι ζωὴν ἀνατέλλοντα.

Τὴν ἄμετρόν σου εὐσπλαγχνίαν, οἱ ταῖς τοῦ ἄδου σει-
ραῖς, συνεχόμενοι δεδορκότες, πρὸς τὸ φῶς ἠπεύγον-
το Χριστέ, ἀγαλλομένῳ ποδί, Πάσχα κροτοῦντες αἰώ-
νιον.

Προσέλθωμεν λαμπαδηφόροι, τῷ προϊόντι Χριστῷ, ἐκ
τοῦ μηνήματος ὡς Νυμφίῳ, καὶ συνεορτάσωμεν, ταῖς
φιλεόρτοις τάξεσι, Πάσχα Θεοῦ τὸ σωτήριο.

Τοῦ Ἀρχαγγέλου, ὁ ἀδύς.

Προσέλθωμεν πάντες συμφώνως, ἐν ὑμνωδίαις ἁσμάτων
ὑμνοῦντες τὸν προστάτην, ὃν ἡμῖν ὁ Κύριος, ἐ-
ξανάστᾶς τριήμερος, πᾶσι κοινῶς ἐχαρίσατο.

Συνδράμωμεν λαμπροφοροῦντες, τῷ Ἀρχαγγέλου τε-
μένει, ἀστράπτοντος θαυμασίως, καὶ συνεορτάσωμεν
ταῖς νοεραῖς δυνάμεσι, τὰ θαυμαστὰ οὐτοῦ τέρατα.

Τὴν ἄπειρόν σου εὐσπλαγχνίαν, Χριστέ Θεὲ τῶν ὄλων,
οἱ ἐνταῦθα ὀρῶντες, ἐν πηγῇ Ἀρχαγγέλου σου,
συντρέχομεν νῦν ἅπαντες, τὴν χάριν ἀπαρροῦμενοι.

Προστρέχομεν Σῶτερ σὺν τρόμῳ, μετ' εὐλαβείας καὶ
πόθου, ἀσπάζόμενοι Σοῦ τὸν Ἅγιον, τὸν θεῖον ὁ-
πως λάβωμεν, ἐκ Σοῦ τὴν ἀντάμειψιν, καὶ νοσημάτων
τὴν ἴασιν.

Θεοτοκίον

Πανύμνητε ὡς Θεομῆτορ, ὑπὲρ τοῦ Κόσμου δυσώπει,
τὸν Κύριον καὶ Θεὸν Σου, καὶ εἰρήνην αἴτησαι, καὶ
τῶν δεινῶν τὴν λύτρωσιν, τοῖς εὐλαβῶς Σοι προσφεύ-
γουσιν.

Καταβ. Ὁρθρίσωμεν ὀρθρου βαθέως.

ᾠδὴ στ΄. Ὁ Εἰρμός.

Κατῆλθες ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς, καὶ συνέτριψας
μοχλοὺς αἰωνίους, κατόχους πεπεδημένων Χριστέ,
καὶ τριήμερος, ὡς ἐκ κήτους Ἰωνᾶς, ἐξανάστης τοῦ τάφου.

Φυλάξας τὰ σήμαντρα σῶα Χριστέ, ἐξηγέρθης τοῦ τά-
φου, ὃ τὰς κλεῖς τῆς Παρθένου, μὴ λυμηνάμενος
ἐν τῷ τόκῳ σου, καὶ ἀνέφξας ἡμῖν, Παραδείσου τὰς πύ-
λας.

Σῶτέρο μου τό ζῶν τε καί ἄθυτον. ἱερεῖον ὡς Θεός, σε-
αυτὸν ἐκουσίως, προσαγαγὼν τῷ Πατρὶ, συνανέστη-
σας, παγγενῆ τὸν Ἀδὰμ, ἀναστὰς ἐκ τοῦ τάφου.

Τοῦ Ἀρχαγγέλου, ὁ αὐτός.

Εν Χώναις τεράστια, πρώην τελῶν, Ἀρχιστράτηγε Θεοῦ,
ἀεννάως ἰάσεις, ἐπιδεικνύων ἐκεῖ, καὶ μετέπειτα, ὡς-
περ ἥλιος φαιδρός, ἐκτελεῖς ἐν τῇ Νήσῳ.

Υπεύκων τοῖς νεύμασι, Χριστοῦ Μιχαήλ, περιέρχη
τὴν κόσμον, νοερώς καταυγάζων, πάντας τοῖς θαύ-
μασι, τῶν τεράτων σου, ἐπανήλθες καὶ ἡμῖν, φωτισμὸς
τοῖς ἐνθάδε.

Φωτίζων ἀκτίσι, πάντας πιστούς, φωτισμὸν μοι παρὰ-
σχου, χορηγῆ τῶν χαρίτων, θεῖε Ἀρχάγγελε, τῇ δυ-
νάμει σου, καὶ ἀπάλλαξον δεινοῦ, σκοιασμοῦ ἁμαρτίας.

Κατῆλθεν, ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς, καὶ θανάτου τὴν
ἰσχύν ὁ Δεσπότης, καθεῖλε, τὴν πρὶν κρατοῦσαν ἡ-
μῶν. Ἦλον ὄθεν νῦν, προσκυνοῦμεν τὸν τὴν αὐτοῦ, κα-
θηλώσαντα χεῖρα.

Θεοτοκίον.

Ελέους πλουσίου ὡς οὔσα πηγὴ, κατοικτείρησον λαόν,
ἐπὶ σοὶ τὰς ἐλπίδας, ἔχοντα Δέσποινα, ἐλεήμονα, καὶ
οἰκτίρονα Θεόν, σὺ γὰρ ἔτεκες μόνη.

*Καταβ. Κατῆλθες ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς. Τὸ Χριστὸς
ἀνέστη· καὶ τὸ Ἀναστὰς.*

Κοντάκιον τοῦ Ἀρχιστρατήγου, ἡχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τῷ Ἀρχαγγέλω οἱ πιστοὶ νῦν προσπελάσωμεν, ὡς χο-
ρηγοῦντι δαψιλῶς πᾶσιν ἰάματα, ἀναμέλποντες ἐφύ-
μνια μετὰ πόθου, ὡς τὴν χάριν ἐκ Θεοῦ λαβὼν Ἀρχάγγ-
γελε, ἀπὸ πάσης ἡμᾶς ὄψαι περιστάσεως, τοὺς σοὶ κρά-
ζοντας· Χαῖρε θεῖε Ἀρχάγγελε.

Ὁ Θῆκος.

Αγγελος Ταγματάρχης, τῶν αὐλῶν Ἀγγέλων, ἐκτίσθης
παρὸς Θεοῦ πανταίτιου· ἐν σιγῇ νοερᾷ Μιχαήλ, φω-
τὸς ἐκ τοῦ πρώτου, φῶς ὄντως δεύτερον, διό σοι ἐφύμ-
νια βοῶμεν ταῦτα· Χαῖρε, νοὸς κοσμογόνου κτίσμα, Χαῖ-
ρε, φωτὸς πρωτοφύτου χῆμα· Χαῖρε, Πρωτοστάτα θεό-
τιτος πύρινε, Χαῖρε τῆς Τριάδος λειτουργῆ λαμπρότατε·
Χαῖρε πνεῦμα θεοεἰκελον αὐλον πυριφλεγες, Χαῖρε ζῶν
τὸ ἀθάνατον Θεοῦ ὑμολογικόν. Χαῖρε, τοῦ ἐμπυρίνου
οὐρανοῦ προστατεύων, Χαῖρε τοῦ διακόσμου νοητοῦ ὁ
ἐξάρχων· Χαῖρε, φωστήρ εὐγνωμόνων τάξεων, Χαῖρε,
πρηστήρ ἀχαρίστου πνεύματος· Χαῖρε, δι' οὗ φύσις
Ἀγγέλων ἔστη, Χαῖρε, δι' οὗ ὁ Σατὰν κατεβλήθη. Χαῖ-
ρε, Θεῖε Ἀρχάγγελε.

*(Εἶτα : Τὸ Συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τὸ παρὸν·
Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνητα τοῦ ἐν Γοναταῖς πα-*

Θεοτοκίον

Ετύπου σου τὸ θαῦμα Πανάμωμε, τῶν παιδῶν ἢ κάμι-
νος, ὡς γὰρ ἐν αὐτῇ, οὐ κατεφλέχθησαν οἱ τρεῖς, ἢ
νηδύς σου, πυρὶ τῆς Θεότητος, οὐδόλως κατεφλέχθη
Παρθένε, διό σε μακαρίζομεν.

Καταβασία· Ὁ παῖδας ἐκ καμίνου.

ᾠδὴ η΄. Ὁ Εἰρμός.

Αὕτη ἢ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα, ἢ μία τῶν Σαββάτων,
ἢ βασιλὶς καὶ κυρία, ἑορτῶν ἑορτή, καὶ πανηγυροῖς
ἐστὶ πανηγύρεων, ἐν ἣ εὐλογοῦμεν, Χριστὸν εἰς τοὺς
αἰῶνας.

Δεῦτε τοῦ καινοῦ, τῆς ἀμπέλου γεννήματος, τῆς θείας
εὐφροσύνης, ἐν τῇ εὐσήμερῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐγέρσεως, βα-
σιλείας τε Χριστοῦ, κοινωνήσωμεν, ὑμνοῦντες αὐτόν,
ὡς Θεὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Αρον κύκλω τοὺς ὀφθαλμοὺς σου Σιὼν καὶ ἴδε· ἰδοὺ
γὰρ ἤκασί σοι θεοφεγγεῖς ὡς φωστῆρες, ἐκ δυ-
σμῶν καὶ βορρᾶ καὶ θαλάσσης, καὶ ἑφᾶς τὰ τέκνα σου,
ἐν σοὶ εὐλογοῦντα, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Πάτερ Παντοκράτορ, καὶ Λόγε καὶ Πνεῦμα, τρισὶν ἐνι-
ζομένη, ἐν ὑποστάσει φύσις, ὑπερούσιε καὶ ὑπέρθεε
εἰς σὲ βεβαπίσμεθα, καὶ σὲ εὐλογοῦμεν, εἰς πάντας τοὺς
αἰῶνας.

Τοῦ Ἀρχαγγέλου ὁ αὐτός.

Αὕτη ἢ κλητὴ, ἑβδομάς καὶ ἁγία, ἢ πᾶσα οὖσα νέα,
καὶ βασιλὶς καὶ κυρία· ἐν ταύτῃ τε τῇ σεπτῇ, σὺν
Χριστῷ εὐλογοῦμεν, τὸν Ἀρχιστράτηγον, εὐλαβῶς ἀνυ-
μνοῦντες, αὐτοῦ τὰ μεγαλεῖα.

Δεῦτε τῇ πηγῇ, εὐλαβῶς προσελθόντες, τοῦ θείου Ἀρ-
χαγγέλου, τοῦ σεπτοῦ Ἀγιάσματος, ὅπως μὲν τῶν
καλῶν, πλησθέντες ἰαμάτων, καὶ σωτηρίαν δι' αὐτοῦ πο-
ρισώμεθα, ἄληκτον καὶ θείαν, μένουσαν εἰς αἰῶνας.

Ποῖος κατ' αὐτὴν Ἀρχιστράτηγε λόγος, ἰσχύσει ὑμνή-
σαι σε; ἀλλὰ καὶ νοῦς ὁποῖος, τῶν θαυμάτων πη-
γὴν ἐρευνήσειεν, ἢ λόγος μετρήσειεν; οὐκ ἔστι λόγων ἰ-
σχύς, ἡμῖν ἐκδιηγῆσασθαι.

Εὐλογοῦμεν Πατέρα Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα τὸν Κύριον.

Πάτερ Παντοκράτορ, καὶ Λόγε καὶ Πνεῦμα, ἢ ἄτμητος
οὐσία, καὶ ὑπερούσιος φύσις Μιχαὴλ δυνατῇ προ-
στασίᾳ καὶ χάριτι, Ἦλου τοῦ παντίμου, οἴκτειρον καὶ
σῶσον, τοὺς σὲ ὑμνολογοῦντας.

Καὶ νῦν· Θεοτοκίον.

Ηρθη ἀληθῶς, πρὸς οὐράνιον ὕψος, ἢ φύσις ἡμῶν, ἢ
πάλαι πεπτωκυῖα, τῇ τοῦ δολίου ἀπάτῃ, καὶ τῆς δό-
ξης, Θεοῦ. διὰ Σοῦ Θεοτόκε ἀπήλαυσε, σὲ ὑπερυψοῦσα,
πιστῶς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καταβ. Αὕτη ἢ κλητὴ.

Μεγαλυνάρια

Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὸν ἔξανασπάντα, τριήμερον ἐκ τάφου, Χριστὸν τὸν Ζωοδότην.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως, παθόντα καὶ ταφέντα, καὶ ἔξανασπάντα τριήμερον ἐκ τάφου.

Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόδυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων, τὴν ἁμαρτίαν κόσμου.

Ὁ Ἄγγελος ἐβόα, τῇ Κεχαριτωμένῃ, Ἄγνῃ Παρθένε χαῖρε, καὶ πάλιν ἐρῶ χαῖρε· ὁ Σὸς Υἱὸς ἀνέστη, τριήμερος ἐκ τάφου.

Μαγδαληνὴ Μαρία, προσέδραμε τῷ τάφῳ, καὶ τὸν Χριστὸν ἰδοῦσα, ὡς κηπουρὸν ἠρώτα.

Ἄγγελος ἔξαστράπτων, ταῖς γυναῖξιν ἐβόα, παύσασθε τῶν δακρύων, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη.

Ἐξύπνησας ὑπνώσας, νεκροὺς τοὺς ἀπ' αἰῶνος, βασιλικῶς βρυχήσας, ὡς ἐξ Ἰούδα λέων.

Ὅτι Χριστὸς ἀνέστη, τὸν θάνατον πατήσας, καὶ τοὺς νεκροὺς ἐγείρας, λαοὶ ἀγαλλιᾶσθε.

Σήμερον πᾶσα κτίσις, ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη, καὶ Ἄδης ἐσκυλεύθη.

Σήμερον ὁ Δεσπότης, ἐσκύλευσε τὸν Ἄδην, ἐγείρας τοὺς δεσμίους, οὓς ἀπ' αἰῶνος εἶχε, δεινῶς κεκρατημένους.

Δόξα Πατρί.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου, Θεότητος τὸ κράτος.

Καὶ νῦν.

Χαῖρε Παρθένε χαῖρε, χαῖρε εὐλογημένη, χαῖρε δεδοξασμένη· σὸς γὰρ Υἱὸς ἀνέστη, τριήμερος ἐκ τάφου.

Ἄδῃ θ'. Ὁ Εἰρμός.

Φωτίζου φωτίζου, ἡ νέα Ἱερουσαλήμ, ἡ γὰρ δόξα Κυρίου, ἐπὶ σὲ ἀνέτειλε· χόρευε νῦν, καὶ ἀγάλλου Σιών, Σὺ δὲ Ἄγνή, τέρπου Θεοτόκε, ἐν τῇ ἐγέρσει τοῦ Τόκου σου.

Ωθείας ὦ φίλης, ὦ γλυκυτάτης σου φωνῆς, μεθ' ἡμῶν ἀψευδῶς γὰρ, ἐπηγγείλω ἔσεσθαι, μέχρι τερμῶτων αἰῶνος Χριστέ, ἦν οἱ πιστοί, ἄγκυραν ἐλπίδης, κατέχοντες ἀγαλλόμεθα.

Ω Πάσχα τὸ μέγα, καὶ ἱερώτατον Χριστέ, ὦ σοφία καὶ Λόγε, τοῦ Θεοῦ καὶ δύναμις, δίδου ἡμῖν ἐκτυπώτερον σοῦ μετασχεῖν, ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ, ἡμέρᾳ τῆς βασιλείας σου.

Τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ· ἦχος ὁ αὐτός.

Φωτίζου φαιδρύνου, τῆς Θεοτόκου ἡ Μονή, ἡ τὴν κλήσιν πλουτοῦσα, Φιλοθέου ἄνωθεν, ἐν τῷ Ἰσραὴλ τούτῳ, θειῷ Ναφ· σὺ δὲ πληθὺς, τέρπου Θεολόγου, ἐν τῇ Συνάξει σου σήμερον.

Ω κλέους, ὦ δόξης, ὦ γλυκυτάτης χαριμονῆς! ἦς ὁ οἶκος σου οὗτος, ἠξιώθη χάριτος! σκέπε λοιπὸν, Ταξίαρχα Θεοῦ, τοὺς ἐν αὐτῷ. εὐλαβῶς τιμῶντας, τὴν ἱεράν σου πανήγυριν.

Ω παμμέγιστε μῦστα, καὶ λειτουργῆ τοῦ Θεοῦ, ὦ Ταξίαρχε θεῖε, νοερῶν Δυνάμεων στήθι καὶ νῦν, ἐν

μέσῳ ἡμῶν, πάντας φρουρῶν, καὶ παρασκευάζων, πρὸς βασιλείαν ἀπέραντιον.

Εὐφραίνου ἀγάλλου, ἡ Φιλοθέου νῦν Μονή, Θεολόγου τε Κώμη, τῇ συνάξει σήμερον, τοῦ Ταξιάρχου σοφοῦ Μιχαὴλ, καὶ τοῦ σεπτοῦ, μυριπνόου Ἡλου, τὴν χάριν ἀπαυρόμενοι.

Θεοτοκίον.

Σοφίαν καὶ Λόγον, τὸν ἐνυπόστατον Θεόν, ἐν γαστρὶ συλλαβοῦσα, ὑπὲρ νοῦν ἀσώματον, τοῦτον ἐν σώματι τίκεις διπλοῦν, ὃν περ ἀεὶ, πάντοτε δυσώπει, σωθῆναι πάντας τοὺς δούλους σου.

Καταβ. Ὁ Ἄγγελος ἐβόα. Φωτίζον φωτίζον. Χριστὸς ἀνέστη τρίς καὶ Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς.

Εἶτα τὰ Ἐξαποστειλάρια.

Ἦχος β'.

Σαρκὶ ὑπνώσας ὡς θνητός, ὁ Βασιλεὺς καὶ Κύριος, τριήμερος ἐξανέστης, Ἀδάμ ἐγείρας ἐκ φθορᾶς, καὶ καταργήσας θάνατον, Πάσχα τῆς ἀφθαρσίας, τοῦ κόσμου σωτήριον.

Τοῦ Ἀρχαγγέλου ὁμοιον.

Ὡς πρόμαχον καὶ πρύτανιν, τοῦ βροτείου σε γένους, καὶ προνομέα ἄριστον, Ἀρχιστρατήγε θεῖε, ἀνέδειξεν ὁ Ποιητής, καὶ Θεὸς καὶ δόξη σε, τετίμηκεν ἀπορρή-

τως, τοῦ προσφωνεῖν ἀνευδότης, τὸν τρισάγιον καὶ θεῖον, Μιχαὴλ φοικτὸν ἕμνον.

Καὶ πάλιν τὸ, Σαρκὶ ὑπνώσας ὡς θνητός.

Εἰς τοὺς Αἴνους Ἀνασιάσιμα δ'· καὶ τοῦ Ἀρχαγγέλου δ'

Ἦχος γ'.

Δεῦτε πάντα τὰ ἔθνη, γνῶτε τοῦ φοικτοῦ μυστηρίου τὴν δύναμιν, Χριστὸς γὰρ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ ἐν ἀρχῇ Λόγος, ἐσαρκώθη δι' ἡμᾶς, καὶ ἐκὼν ἐτάφη, καὶ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, τοῦ σῶσαι τὰ σύμπαντα, αὐτὸν προσκυνήσωμεν.

Διηγήσαντο πάντα τὰ θαυμάσια, οἱ φύλακές σου Κύριε, ἀλλὰ τὸ συνέδριον τῆς ματαιότητος, πληρῶσαν δώρων τὴν δεξιὰν αὐτῶν, κρύπτειν ἐνόμιζον τὴν Ἀναστασίην σου, ἣν ὁ κόσμος δοξάζει, ἐλέησον ἡμᾶς.

Χαρᾶς τὰ πάντα πεπλήρωται, τῆς Ἀναστάσεως τὴν πείραν εἰληφότα, Μαρία γὰρ ἡ Μαγδαληνή, ἐπὶ τὸ μνήμα ἦλθεν, εὔρεν Ἄγγελον, ἐπὶ τὸν λίθον καθήμενον, τοῖς ἱματίοις ἐξαστράπτοντα, καὶ λέγοντα. Τί ζητεῖτε, τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ' ἐγήγερται, καθὼς εἶπε προάγων ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

Εν τῷ φωτί σου Δέσποτα, ὀψόμεθα φῶς φιλόνηρωπε, ἀνέστης γὰρ ἐκ τῶν νεκρῶν, σωτηρίαν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων δωρούμενος, ἵνα σε πᾶσα κτίσις δοξολογῇ, τὸν μόνον ἀναμάρτητον, ἐλέησον ἡμᾶς.

Τοῦ Ἀρχαγγέλου, ἤχος α'. Τῶν οὐρανίων Ταγματίων.

Νῦν αἱ χορεῖαι Θασίων, καὶ Φιλοθέου Μονῆς, ἅμα Πατέρων στίφη, συνελθόντες συμφώνως, κροτήσωμεν ἐν ὕμνοις τε καὶ ᾠδαῖς, Μιχαὴλ Ἀρχιστράτηγον, κοινὸν προστάτην, καὶ φύλακα καὶ φρουρόν, εὐφημοῦντες καὶ γεραίροντες.

Χαῖρε καὶ σκίρτα αἰσίως, Θάσου ἢ Νήσος πιστή, χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ, ὅτι ἤρθης εἰς ὕψος, οὐράνιον πλουτοῦσα, Ἦλον σεπτὸν, θησαυρὸν θαυματόβρυτον, οὗ τῇ δυνάμει καὶ χάριτι ἐκ πασῶν, διασώζεσαι δεινῶν συμφορῶν.

Ως νοερός τῇ οὐσίᾳ, ὧν καὶ ἀσώματος, τὸν οὐρανὸν εὐφραίνεις, καὶ τὴν γῆν ἀγιάζεις, Ἀγιάσματί σου θεῶ, ὃ εὐλαβῶς, οἱ πιστοὶ ἀρνούμεθα, ῥῶσιν κατ' ἄμφω, λαμβάνοντες παρ' αὐτοῦ, Μιχαὴλ θεεῖ Ἀρχάγγελε,

Τῶν ἀσωμάτων Ἀγγέλων, πρῶτος ὑπάρχεις σαφῶς, καὶ λειτουργὸς τῆς θείας φωταυγίας ἐκείνης· αὐτόπτης τε καὶ μύστης, σῶσον ἡμᾶς, Μιχαὴλ Ἀρχιστράτηγε, τοὺς μετὰ πόθου τιμῶντάς σε εὐσεβῶς, καὶ ὑμνοῦντας τὴν Τριάδα πιστῶς.

Δόξα, ἤχος πλ. α'.

Οπου ἐπισκιάσει ἡ χάρις σου Ἀρχάγγελε, ἐκεῖθεν τοῦ διαβόλου διώκεται ἡ δύναμις, οὐ φέρει γὰρ τῷ φωτί σου προσμένειν, ὃ πεσὼν Ἐωσφόρος, διὸ αἰτοῦμέν σε τὰ πυρφόρα αὐτοῦ βέλη, τὰ καθ' ἡμῶν κινούμενα, ἀπό-

σβesson· τῇ μεσιτείᾳ σου λυτρούμενος ἡμᾶς, ἐκ τῶν σκανδάλων αὐτοῦ, ἀξιόμνητε Μιχαὴλ Ἀρχάγγελε.

Καὶ νῦν· ὁ αὐτός.

Αναστάσεως ἡμέρα, καὶ λαμπρυνθῶμεν τῇ πανηγύρει, καὶ ἀλλήλους περιπυξώμεθα. Εἴπωμεν Ἀδελφοί, καὶ τοῖς μισοῦσιν ἡμᾶς, συγχωρήσωμεν πάντα τῇ Ἀναστάσει· καὶ οὕτω βοήσωμεν· Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας, καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζῶν χαρισάμενος.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ ΙΚΕΤΗΡΙΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΕΓΑΝ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΝ ΜΙΧΑΗΛ

ΚΑΙ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΑΝΤΙΜΟΝ ΗΛΟΝ

ΤΟΝ ΚΑΘΗΛΩΣΑΝΤΑ ΤΗΝ ΑΧΡΑΝΤΟΝ ΧΕΙΡΑ
ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εὐλογήσαντος τοῦ Ἱερέως ἀρχόμεθα τό, «Κύριε εἰσάκουσον
τῆς προσευχῆς μου» εἶτα τό, «Θεὸς Κύριος», καὶ τὰ
παρόντα Τροπάρια.

Ἦχος δ'. Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενωῶς.

Τὸν Ἀρχιστράτηγον Ὑψίστου τὸν μέγαν, τὸν περισκέ-
ποντα πιστοὺς καὶ φρουροῦντα, ὅπῳ παντοίας βλάβ-
θης καὶ λύμης τοῦ ἐχθροῦ, πάντες ἀνυμνήσωμεν, πρὸς
αὐτὸν ἐκβοῶντες· Μιχαὴλ Ἀρχάγγελε ἀπὸ πάσης ἀνάγ-
κης καὶ ἐπηρείας λύτρωσον ἡμᾶς, τοὺς τῶν περὺγων
σου σκέπη προσφεύγοντας.

Δόξα, ὁμοιον, τοῦ Τιμίου Ἦλου.

Τοὺς εὐλαβῶς ἀσπαζομένους τὸν Ἦλον, δι' οὗ ἐπάρη
ἡ πανάχραντος χεῖρ Σου, ἐν τῷ Σταυρῷ καὶ αἵματι,
βαφέντα σου σεπτῷ, Σῶτερ ἐν τῷ πάθει Σου, τούτου
χάρτι θεία, ὅθου πάσης λάβης τε, νόσου καὶ ἐπηρείας,

τῇ προστασίᾳ θείου Μιχαὴλ, τοῦ Ἀρχαγγέλου Χριστέ
πολυέλεε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον ὁμοιον.

Τῆς μετανοίας Θεοτόκε τὴν τρίβον, καὶ ἡμᾶς ἐνίσχυσον
τοῦ ὀδεύειν προθύμως, τοὺς τὴν σεπτὴν Εἰκόνα Σου,
τιμῶντας εὐλαβῶς, τῆς Γλυκοφιλοῦσης σου, καὶ ἡμῶν
τὰς καρδίας, πλάτυνον ἐν θλίψεσι, καὶ πικραῖς ἀθυμίαις,
καὶ ἐκ παντοίων σῶζε πειρασμῶν, σὲ γὰρ καὶ μόνην,
ἐλπίδα κεκτήμεθα.

Ὁ Ν'. καὶ ὁ Κανὼν. Ὠδὴ α'. Ἦχος πλ. δ'.
Υγρὰν διοδεύσας.

Στίχ. Μιχαὴλ Ἀρχιστράτηγε τοῦ Θεοῦ πρόσβευε ὑπὲρ
ἡμῶν.

Πολλοῖς συνεχόμενοι πειρασμοῖς, καὶ σοὶ προσδραμόν-
τες, Ἀρχιστράτηγε Μιχαὴλ, ἐκ τούτων ἀπάντων δυ-
σωποῦμεν, σαῖς προστασίαις ἡμᾶς ἐλευθέρωσον.

Παθῶν ἡμᾶς θλίβουσι προσβολαί, Ἀρχάγγελε θεῖε,
καὶ κινδύνων ἐπαγωγαί, πρόφθεσον καὶ ὄθου σοὺς
ικέτας, καὶ προστασίαις ἐνθέοις Σου λύτρωσαι.

Δόξα. Χάρτι τοῦ θείου Ἦλου Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς.

Τὸν παντιμον Ἦλον τὸν ἐν χειρὶ, Χριστοῦ ἐμπαρέντα,
προσκυνήσωμεν εὐλαβῶς, τὸν χάριν προχέοντα πλου-
σίαν, καὶ νοσημάτων ποικίλων τὴν ἴασιν,

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Κατήρηται θάνατος διὰ Σοῦ, καὶ Ἄδου τὸ κέντρον, ἠφανίσθη Μῆτερ Θεοῦ· σὺ γὰρ τὸν ἀθάνατον Δεσπότην, εἰς σωτηρίαν ἡμῶν ἀπεκύησας.

ᾠδὴ γ'. Οὐρανίας ἀψίδος.

Προστασίαις σου θείαις, τῶν ἀλγεινῶν ῥῦσαι με, θεῖε Μιχαὴλ Ἀρχηγέτα, ἐκπιεζόμενον, δεινῶς ἐκ τούτων νῦν, σὲ γὰρ ἀνείληψιν ἔχω, ὁ προστρέχων πάντοτε, θερμῶς τῇ σκέπῃ σου.

Οδηγὸν καὶ προστάτην, πρὸς τὸν θεὸν μέγιστε, πάντες σὲ κεκτήμεθα, ὄντως καὶ ἱκετεύομεν, ὀδύνης λύτρωσαι, παθῶν καὶ νόσων παντοίων, Μιχαὴλ Ἀρχάγγελε, τῇ προστασίᾳ Σου.

Διαφύλαξον πάντας, τῇ τοῦ σεπτοῦ Ἥλου σου, παναλκαί τε δυνάμει, παντοίων νόσων καὶ θλίψεων, ὃν σοι προσφέρομεν, εἰς ἰλασμόν τῶν πταισμάτων, καὶ δεινῶν ἐκλύτρωσιν, μόνε φιλάνθρωπε.

Υπεράγαθε Κόρη, τὸν λυτρωτὴν τέξασα, λύτρου παντοίων κινδύνων, τοὺς Σοὶ προστρέχοντας, καὶ ἀνυμνοῦντάς σε, Γλυκοφιλοῦσα Μαρία, καὶ πικρᾶς κολάσεως, ῥῦσαι τῇ σκέπῃ σου.

Διάσωσον ἀπὸ κινδύνων, τοὺς δούλους σου Ταξιάρχαι· ὅτι σὲ ἐν πειρασμοῖς μετὰ Θεὸν Σωτῆρα κεκτήμεθα, ὡς ἐτοιμὸν βοηθὸν καὶ προστάτην.

Επίβλεψον ἐν εὐμενεΐᾳ πανύμνητε Θεοτόκε, ἐπὶ τὴν ἐμὴν χαλεπὴν τοῦ σώματος κάκωσιν, καὶ ἴασαι τῆς ψυχῆς μου τὸ ἄλγος.

Κάθισμα, Ἦχος β'. Τὰ ὄνω ζητῶν.

Προστάτην θερμόν, καὶ φύλακα Ἀρχάγγελε, πλουτοῦντες αἰεὶ, οἱ πίστει σοι προστρέχοντες, ἐκτενῶς βοῶμεν Σοι, Μιχαὴλ Ἀρχιστράτηγε, πρόφθασον, καὶ ἐκ κινδύνων λύτρωσαι ἡμᾶς ταῖς θείαις μεγίσταις προστασίαις σου.

ᾠδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

Τῶν παθῶν μου τὸν βόρβορον, καὶ κηλίδας πάσας ψυχῆς ἀπόσμηξον, καὶ τὴν ἴασιν πρυτάνευσον, Μιχαὴλ Ἀρχάγγελε σοῦ δέομαι.

Επὶ κλίνης με κείμενον, ἀλγεινῶν παντοίων, θεῖε Ἀρχάγγελε, προστασίᾳ σου ἐξέγειρον, καὶ θεράπευσόν με τῇ δυνάμει σου.

Θησαυρὸν ἀδαπάνητον, τὸν σεπτὸν κεκτήμεθα θεῖον Ἥλον Σου, Ἰησοῦ μου πλυέλεε, δι' οὗ ἡμᾶς λύτρωσαι κακώσεων.

Θεοτοκίον.

Καθαρόν ἐνδιαίτημα, μόνη Σὺ ἐφάνης, Κόρη τοῦ Κτίστου σου, ὃν δυσώπει ὡς φιλάνθρωπον, σὺν τῷ Ἀρχαγγέλῳ σῶσαι ἅπαντας.

Ἔδῃ ε'. Φώτισον ἡμᾶς.

Ομβρισον ἡμῖν, ὑετούς, τοὺς τῶν θαυμάτων σου, καὶ ἀρούρας ψυχῶν ἡμῶν ἄρδευσον, Μιχαὴλ Κυρίου Ἀρχιστρατήγε.

Ιασαι ἡμῶν, τὴν κατ' ἄμφω νῦν ἀσθένειαν, ἐπισκοπῇ σου Ἀρχιστρατήγε, καὶ τὴν υγείαν, προστασία σου παρὰ σοῦ ἡμῖν.

Ηλόν σου τὸν σεπτόν, Ζωοδότα ἀσπαζόμεθα, καὶ τὴν λόγχην καὶ τὸν κάλαμον, ἃ δι' ἡμᾶς ὑπέστης ὡς υπεράγαθος.

Θεοτοκίον.

Ορθώσας ἡμᾶς, πεπτωκότας παναμόμητε, ἀλλὰ πρόσβευε τοῦ ῥύσασθαι, ἐκ πολλῶν κινδύνων τοὺς τιμῶντάς σε.

Ἔδῃ στ'. Ἐγὼ δέησιν ἐκχεῶ.

Προστάτην σε πρὸς Θεὸν κεκτήμεθα, Ἀρχιστρατήγε μεσίτην καὶ πρόσβυν, καὶ γὰρ πολλὴν παρησίαν ὡς Ἄρχων, τῶν Ἀσωμάτων Ἀγγέλων, σὺ κέκτησαι, ἔυσθειήμεν οὖν ἐκ δεινῶν, ἱεραῖς Μιχαὴλ προστασίας σου.

Θανάτου καὶ συμφορῶν ἀπάλλαξον, πολυτρόπων Μιχαὴλ ἀρχηγέτα, τοὺς τῷ Ναφ Ἀγιάσματος πόθῳ, ἐν Γοναταῖς εὐλαβῶς προσεδρεύοντας, καὶ βράβευσον ἡμῖν σοφέ, νοσημάτων παντοίων τὴν ἴασιν.

Νοσοῦντων τὴν θεραπείαν δίδωσιν, ὁ πανέντιμός σου Ἴηλος Σωτὴρ μου, καὶ δαδουχεῖ τὴν ἡμῶν ταύτην Νῆσον, ταῖς ἀστραπαῖς τῶν θαυμάτων ἐκάστοτε, καὶ πᾶσι βραβεύει δαιψιλῶς, εὐεξίαν καὶ ῥῶσιν τοῖς χηζουσιν.

Θεοτοκίον.

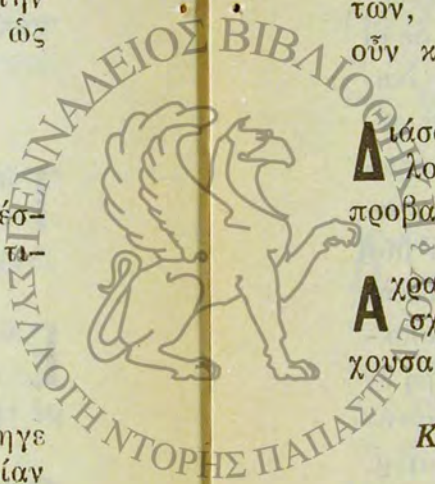
Βασίλισσαν ὁ Δαβὶδ σε Ἄρχραντε, προηγόρευσε τεκοῦσαν τὸν λόγον, Δημιουργὸν Βασιλέα τῶν πάντων, καὶ ποιητὴν τῶν αἰώνων καὶ Κύριον, ἀνάδειξον οὖν καμὲ Ἀγνή, Βασιλέα παθῶν τὸν τιμῶντά σε.

Διάσωσον ἀπὸ κινδύνων, Ἀρχάγγελε τοὺς σοὺς δούλους, ὅτι πάντες μετὰ Θεὸν ἐν τοῖς δεινοῖς φεῖ προβαλλόμεθα, προστατήν ἡμῶν καὶ ῥύστην.

Αρχραντε, ἡ διὰ λόγου τὸν λόγον ἀνερμηνεύτως, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τεκοῦσα δυσώπησον, ὡς ἔχουσα μητρικὴν παρησίαν.

Κοντάκιον, ἤχος β'. Προστασία τῶν Χριστιανῶν.

Ως ταχὺν ἐν δεινοῖς ἀντιλήπτορα πάντοτε, καὶ θερμὸν βοηθὸν ἐν ταῖς θλίψεσιν ἔχοντες, σοῦ δεόμεθα πιστῶς, Ταξιάρχᾳ Μιχαὴλ συμπαθεῖα σου τῇ πρὶν καὶ νῦν χηρησάμενος, πάσης λώβης ἡμᾶς λύτρωσαι, καὶ βλάβης τοῦ ἐχθροῦ ἵνα γεραίρωμεν, φεῖ τὴν σὴν χάριν καὶ ἀντίληψιν.

Προκείμενον. Ἦχος δ'.

Ο ποιῶν τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα.

Στίχ. Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον.

Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει· καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με· ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες· Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· ἔθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. Ἴδου δίδωμι ὑμῖν τὴν ἰεξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσει. Ἠλθὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ μᾶλλον, ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιᾶσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Ἐξομολογοῦμαι Σοι Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· καὶ ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο, εὐδοκία ἔμπροσθέν σου.

Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἀρχαγγέλου οἰκτιρῶν προστασίαις, ἐξάλειψον τὰ πλήθη, τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου πρεσβείαις ἐλεήμων.

Εἶτα, Ἐλέησόν με ὁ Θεός. Ἦχος πλ. β'. Ὅλην ἀποθέμενοι.

Μὴ παρίδης δέησιν, τῶν ἀναξίων σου δούλων, **Μιχαὴλ** Πρωτάγγελε, ἀλλὰ δέξαι ταύτην, καὶ βοήθησον, Σὺ τάχιον θλίψεις ἐνυπάρχουσι, καὶ ταῖς τῶν δεινῶν ἐπιθέσει· σὲ γὰρ κεκτῆμεθα πρόμαχον καὶ φρουρὸν καὶ ἀντίληψιν. Σοὺς δούλους οὖν ἐκλύτρωσαι βλάβης ἐκ παντοίας καὶ θλίψεως, ἴασιν ἀφθόνως, ψυχῶν τε καὶ σωματῶν δωρεάν, ταχὺ παρέχων τοῖς δούλοις σου, τοῖς πιστῶς καλοῦσί σε.

Ἐτερον ὁμοιον εἰς τὸν τίμιον Ἦλον.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν, πιστοὶ χαρᾶ τε καὶ πόθῳ, Ἦλον τὸν πανσέβαστον, τὸν Χριστοῦ τὴν ἄχραντον, Χεῖρα τρώσαντα, ἐξ' ἧς ἠγίασται, ἐν καιρῷ τοῦ πάθους· καὶ τὴν χάριν τῶν ἰάσεων, ἐπαπολαύσωμεν, βρῦει καὶ γὰρ χάριν ἀένναον, ποικίλα τε χαρίσματα, καὶ παντοδία τε δωρήματα, τοῖς μετ' εὐλαβείας, παρέχει τε ἀσπάζουσιν αὐτόν, οὗ τῇ δυνάμει καὶ χάριτι, καθαγιαζόμεθα.

Μεταβολὴ τῶν θλιβομένων, ἀπαλλαγὴ τῶν ἀσθενούντων ὑπάρχουσα, Θεοτόκε Παρθένε, σῶζε πόλιν καὶ λαὸν, τῶν πολεμουμένων ἢ εἰρήνη, τῶν χειμαζομένων ἢ γαλήνη, ἢ μόνη προστασία τῶν πιστῶν.

Ὁ Ἱερεὺς. Σῶσον ὁ Θεός τὸν λαόν σου.

ᾠδὴ ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

Σὲ φρουρὸν καὶ προστάτην, κεκτημένα οἱ πάντες,
Θεῖε Ἀρχάγγελε, τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων, ἡμᾶς φύ-
λαττε πάντας, τοὺς καλοῦντάς σε πάντοτε, καὶ αἰτουμέ-
νους θεομῶς, τὴν σὴν ἐπικουρίαν.

Τῶν Ἀγγέλων ὡς μέγας, πρωτοστάτης παμμάκαρ,
Μιχαὴλ ἔνδοξε, τῇ σκέπῃ σῶν πτερύγων, διάσωζε
καὶ σκέπε τοὺς ἐν πίστει κραυγάζοντας, ὁ τῶν Πατέρων
ἡμῶν θεὸς εὐλογητός εἶ.

Ρῶσιν σώματος ἅμα, καὶ ψυχῆς σωτηρίαν, ἡμῖν νῦν
βράβευσον, προσπτύξει σου τῷ θεῖα, ζωοπάροχε
Ἦλε, Χριστοῦ πανέντιμε, ἵνα τιμῶμεν αἰεὶ, σὴν χάριν
εἰς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Απροσμάχητον τεῖχος, κεκτημένοι, σε πάντες. Ἀγνή
γινώσκομεν, ῥυσθῆναι ἐκ κινδύνων, ἡμᾶς καὶ πάσης
βλάβης, Θεοτόκε ἰκέτευε, ἵνα ὑμνῶμεν αἰεὶ, τὴν ἁμαχὸν
σου χάριν.

ᾠδὴ η'. Τὸν Βασιλέα.

Τοὺς τὴν Εἰκόνα, τὴν σὴν πιστῶς προσκυνοῦντας, ἐκ
παντοίων λύτρωσαι κινδύνων, νόσου τε παντοίας,
Ἀρχάγγελε Κυρίου.

Τῶν ἰαμάτων, τὸ δαψιλὲς ἐπιχέεις, τοῖς νοσοῦσιν, Ἀρ-
χάγγελε Κυρίου, καὶ ὑπερουψοῦσι, Χριστὸν εἰς τοὺς
αἰῶνας.

Υπερεκβλύζει, τῶν ἰαμάτων τὴν χάριν, καὶ ἐκδιώκει
δαιμόνων ἐπηρείας, ὁ ἱερός Ἦλος, ἐκ τῶν αὐτὸν
τιμώντων.

Θεοτοκίον.

Λιμένα εὐδίων, οἱ πιστοὶ κεκτημένοι, ἐν τῷ σάλῳ τοῦ
βίου, Θεοτόκε, βοῶμεν Παναγία, σῶζε ἡμᾶς κινδύ-
νων.

ᾠδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκον.

Δεήθητι Κυρίου, Μιχαὴλ Πρωτοστάτα, ὑπὲρ τῶν πίστει
καὶ πόθῳ τιμώντων σε, τοῦ λυτρωθῆναι κινδύνων,
καὶ περιστάσεων.

Εκάστω τὰς αἰτήσεις, τὰς πρὸς σωτηρίαν, τῶν σὲ τι-
μώντων ἐξ ἕψους κατάπεμψον, ὦ Μιχαὴλ Ταξιάρχα,
τῇ προστασίᾳ σου.

Χαρίτων σου βολίδας, πέμψιον τοῖς ἐν πίστει, προσ-
πτυσσομένοις σε Ἦλε πανέντιμε, καὶ τῇ σῇ χάριτι
ῥῶσιν, ἅπανσι βράβευσον.

Θεοτοκίον.

Σωμάτων ἀλγηδόνας, καὶ ψυχικὰς νόσους, ἀπὸ τῶν
δούλων σου Κόρη ἀπέλασον, τῶν προστρεχόντων
ἐν πίστει, τῇ θεῖα σκέπῃ σου.

Εἶτα τὸ Ἄξιόν ἐστιν. καὶ τὰ κάτωθι Μεγαλυνάρια.

Νόων πάντων θείων τὴν καλλονήν, σκέπην Ὁρθοδόξων καὶ ἀπόρων τὸν βοηθόν, Μιχαήλ τὸν μέγαν πιστῶν πάντων προστάτην καὶ μέγαν πολιοῦχον, πιστῶς ὑμνήσωμεν.

Τὸ Ἀγίασμά σου ἐν Γοναταῖς, ἄλλην κολυμβήθραν, ὑπερβάσαν τοῦ Σιλῶαμ, καὶ τοῦ ἐν ταῖς Χώναις, παρέχει γὰρ τοῖς πᾶσι, τὴν ἴασιν ἀφθόνως, Θεοῦ Ἀρχάγγελε.

Τὸ τῆς Νήσου Θάσου κλέος λαμπρόν, Κώμης Θεολόγου, τὴν κρηπίδα καὶ ὀφθαλμόν, καὶ τῶν ἀσθενούντων, ταχὺν ὄντως Σωτήρα, Ἀρχάγγελον Κυρίου, ἀνευφημήσωμεν.

Σὲ τὸν ἀστραπόμορφον Μιχαήλ, ἡ τῆς Νήσου Κώμης Θεολόγου ἐν τοῖς δεινοῖς, ἔχειν ἠξιώθη, φρουρὸν τε καὶ προστάτην, διὸ καὶ μεγαλύνει, σοῦ τὴν πανήγυσιν.

Εἰ καὶ ἐσαθρώθη ὁ Σὸς Ναός, ἀλλ' ἡ τούτου χάρις, διαμένει διὰ παντός, ὑγιεῖς τηροῦσα, τοὺς πόθῳ σου τιμῶντας, Εἰκόνα τὴν Ἀγίαν καὶ τὸ Ἀγίασμα.

Δεῦτε οἱ ἐν νόσοις παντοδαπαῖς, πόθῳ θεῖον Ἦλον, ἀσπαζόμεθα καὶ σεπτὴν, Μιχαήλ τοῦ θείου, Εἰκόνα σεβασμιάν, καὶ χάριν ἰαμάτων ἀπαρροόμεθα.

Πάντων νοσημάτων ἀπαλλαγὴν, πυρετῶν καὶ ῥίγους, Πιατρὸν καὶ θεραπευτὴν, ἔχομεν τὸν μέγαν, Ἀρχάγγε-

γελον Κυρίου, καὶ Ἦλον τοῦ Δεσπότη, τὸν ἄεισέβαστον.

Δέχου τὰς αἰτήσεις Παμβασιλεῦ, τοῦ Σοῦ Ἀρχαγγέλου, Ταξίαρχου τε Μιχαήλ, καὶ τῆς Σῆς Ἀχράντου, Μητρὸς τῆς Ὑπεράγνου, καὶ ῥῦσαι σοὺς ἰκέτας, πάσης κακώσεως.

Πᾶσαι τῶν Ἀγγέλων αἱ Στρατιαὶ, Πρόδρομο Κυρίου, Ἀποσιόλων ἢ Δωδεκάς, οἱ Ἅγιοι πάντες, μετὰ τῆς Θεοτόκου, ποιήσατε πρεσβείαν εἰς τὸ σωθῆναι ἡμᾶς.

Τρισάγιον. Ἐλέησον ἡμᾶς Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ Ἱερεὺς· Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου κ.τ.λπ.

Μετὰ δὲ τὴν Ἀπόλυσιν, ψάλλονται τὰ ἐξῆς τροπάρια.

Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Πάντας τοὺς τὴν θεῖαν καὶ σεπτὴν, Σοῦ ἀσπαζομένους Εἰκόνα, Μιχαήλ μέγιστε, πάσης ἀπολύτρωσαι, ὀργῆς καὶ θλίψεως, καὶ θανάτου ἀπάλλαξον, πικροῦ αἰφνιδίου, καὶ δεινῆς κακώσεως, σοφῆ Ταξίαρχε· ὅπως προστασίαις σου θεαῖαις, πάντοτε σωζόμενοι πόθῳ, τὸ σεπτὸν σου ὄνομα γεραίρομεν.

Ἄτερον ὁμοιον.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν πιστοί, καὶ μετ' εὐλαθείας καὶ πόθου κατασπασόμεθα, Ἦλον τὸν πανσέβαστον,

τὸν καθηλώσαντα, τὴν παλάμην τὴν ἄχραντον, τοῦ μόνο-
νου Δεσπότη, χάριν Θεοῦ Πνεύματος, τὴν ἐνοικοῦσαν
αὐτῷ, ὅπως ἀρνούμενοι πίστει, δόξαν προσενέγκωμεν
πάντες, αἶνον τῷ Θεῷ τῷ λυτρωτῇ ἡμῶν.

Εἶτα. Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου, καὶ τὸ Δι' εὐχῶν.

ΙΕΡΑ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΑΣΜΟΥ

συγκειμένη ἐκ τροπαρίων τοῦ Θεοῦ Ἀρχαγγέλου
καὶ τοῦ τριῦς Ἴηλου.

*Εὐλογῆσαντος τοῦ Ἱερέως, ἀρχόμεθα, «Κύριε εἰσάκου-
σον τῆς προσευχῆς μου».*

Εἶτα τὸ «Θεὸς Κύριος» καὶ τὰ παρόντα τροπάρια.

Ἦχος δ'. Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς.

Τὸν Ἀρχιστράτηγον Κυρίου τὸν μέγαν, τὸν περισκέ-
ποντα πιστοὺς καὶ φρουροῦντα, ἀπὸ παντοίας βλά-
βης τε καὶ λύμης τοῦ ἐχθροῦ, πάντες ἀνυμνήσωμεν,
πρὸς αὐτὸν ἐκβοῶντες· Μιχαὴλ Ἀρχάγγελε, ἀπὸ πάσης
ἀνάγκης, καὶ ἐπιηρείας λύτρωσαι ἡμᾶς, τοὺς τῶν περὶ-
γῶν σου σκέπη προσφεύγοντας.

Δόξα, ὁμοιον.

Τοὺς εὐλαβῶς ἀσπαζομένους τὸν Ἴηλον, δι' οὗ ἐπάρη ἡ
πανσεβαστος Χεὶρ Σου, ἐν τῷ Σταυρῷ τῷ Θεῷ Σου
καὶ αἵματι, βαφεις, Σῶτερ ἐν τῷ πάθει Σου, τούτου χά-
ριτι θεία, ῥῦσαι πάσης νόσου τε, λώβης καὶ ἐπιηρείας, τῇ
προστασίᾳ Θεοῦ Μιχαὴλ, τοῦ Ἀρχαγγέλου Χριστέ πο-
λυέλεε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τῆς σωτηρίας Θεοτόκε τὴν τρίβον, ἡμᾶς καὶ ἐνίσχυσον
ταῦ ὁδεύειν προθύμως, τοὺς τὴν σεπτὴν Εἰκόνα Σου,
τιμώντας εὐλαβῶς, τῆς Γλυκοφιλοῦσης σου, καὶ ἡμῶν
τὰς καρδίας, πλάτυνον ἐν θλίψεσι, καὶ πικραῖς ἀθυμίαις
καὶ ἐκ παντοίων, σῶζε πειρασμῶν, σὲ γὰρ καὶ μόνην,
ἐλπίδα κεκτήμεθα.

Ὁ Ν. καὶ τὰ τροπάρια.

Ἦχος πλ. β'. Ὁ Εἰρμός.

Η τὸ χαῖρε δι' Ἀγγέλου δεξαμένη, καὶ τεκοῦσα τὸν
Κτίστην τὸν ἴδιον, Παρθένε σῶζε τοὺς σὲ μεγαλύ-
νοντας. Δις

Χάριτι τοῦ Θεοῦ Ἴηλου Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς.

Ανυμνοῦμεν Σοῦ τὸν Ἴηλον, Ζωοδότα, καὶ βοῶμεν.
Ἴηλε πανυπέρολαμπρε, παντὸς κινδύνου, σῶζε τοὺς
τιτῶντάς σε.

Ἄρχάγγελε τοῦ Θεοῦ πρόσβενε ὑπὲρ ἡμῶν.

Βασιλέων, Προφητῶν καὶ Ἀποστόλων, Ταξιάρχα ὑπάρχεις τὸ στήριγμα, Μιχαὴλ νόε καὶ πιστῶν βοήθεια.

Γένος ἅπαν τῶν ἀνθρώπων, θεῖε Ἦλε, προσκυνεῖ σε καὶ τιμᾷ πανέντιμε, ἐκ πάσης βλάβης, διὰ σοῦ σώζομενον.

Δὸς Χριστὲ καὶ ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις, ὀφλημάτων ἄφεισι δεόμεθα, σεπτοῦ σου Ἦλου, χάριτι ὡς εὐσπλαγγος.

Επὶ σὲ ἡμῶν ἐλπίδας Ταξιάρχα, ἀναθέντες σκέπε καὶ διάσωζε, παντοίας βλάβης, καὶ νόσου δεόμεθα.

Ζώωσόν με, ὁ βασιτάσας Ζωοδότην, καὶ Σωτῆρα Ἦλε ζωοπάροχε, σὺ γὰρ ὑπάρχεις, ἡμῶν τὸ διάσωμα.

Ηπανέντιμος Εἰκὼν Σου, ἀνεδείχθη, ἰατρεῖον νοσημάτων ἄμισθον, Μιχαὴλ πᾶσι, τοῖς αὐτὴν ἀσπάζουσιν.

Θεοδόχε, ὁ ἠλώσας Θεὸν Λόγον, σταυρωθέντα Ἦλε πανσεβάσμιε, τῇ χάριτί σου, σῶσάν τοὺς τιμῶντάς σε.

Ιαμάτων, ποταμὸν τὴν σὴν Εἰκόνα, Μιχαὴλ ὁ Θεὸς δέδωκε, τοῖς θλιβομένοις, καὶ πᾶσι τοῖς κάμνουσιν.

Κατὰ χρέος σὲ τιμῶμεν θεῖε Ἦλε, ὅς τὴν χεῖρα δεσπότηου διέτρησας, ἐκδυσωποῦντες, δυνάμει σου σώζεσθαι.

Λύτρωσαί με, τοῦ πυρὸς τοῦ αἰωνίου, ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θανάτου καὶ κρίσεως, Μιχαὴλ θεῖε, ὅπως μακαρίζω σε.

Μὴ παρίδης, δεομένους τοὺς σοὺς δούλους, Ζωοδότα ἀλλὰ κατοικτείρησον, σεπτοῦ σου Ἦλου, δυνάμει καὶ χάριτι

Νοσημάτων, καὶ παντοίων ἀλγηδόνων, Ταξιάρχα ἡμᾶς ἐλευθέρωσον, τοὺς προσκυνοῦντας, σεπτὸν χαρακτῆρά σου.

Ξέγον θαῦμα, πῶς ὁ Κτίστης τὰς παλάμας, τὰς ἀχράντους τοῖς Ἦλοις προσήλωται, ἐπισυναγών, κόσμον ἀπολλύμενον.

Θναὸς Σου, Ταξιάρχα ἀνεδείχθη, ἰατρεῖον νοσημάτων ἄμισθον, καὶ ἡ Εἰκὼν Σου, χάριτας προχέουσα.

Ποιμενάρχον, τοῦ μεγάλου ῥάβδος Ἦλε, σὺ ἐδείχθης κινδύνων διάσωσον, τοὺς σὲ τιμῶντας καὶ ἀσπαζομένους σε.

Ρύσαι πάντας, τοὺς προστρέχοντας τῇ σκέπῃ, τῶν θείων περυγῶν Σου, παντοίας νόσου, Μιχαὴλ Ἄρχάγγελε.

Σῶσον πάντας, τῇ δυνάμει τοῦ Σοῦ Ἦλου, Ζωοδότα, τοὺς αὐτῷ προστρέχοντας, καὶ ῥύσαι πάσης, ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Τίς προστρέχων, τῇ σῇ σκέπῃ Ταξιάρχα, οὐ λαμβάνει ταχέως τὴν ἴασιν, παντοίας νόσου, ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Υπὸ πάντων, δυσωπούμενος οἰκίριμον, τῶν Ἁγίων καὶ τῆς κυησάσης σε, ἡμᾶς σῶσον, διὰ σεπτοῦ Ἑλλου Σου.

Φωτοβόλοις, ἀστραπαῖς τῶν σῶν θαυμάτων, Ταξιάρχα πᾶσαν τὴν ἐφήλιον, καταφωτίζεις, φυγαδεύων δαίμονας.

Χάριν πᾶσι, καὶ ἰάσεις Ζωοδότα, τοῖς νοσοῦσιν, ὁ Ἑλλος ὁ πάντιμος, ἐπιβραβεύει, τοῖς αὐτῷ προστρέχουσιν.

Ψάλλομέν Σοι Ταξιάρχα, Πρωτοστάτα, ἐκβοῶντες σκέπη τῶν πτερύγων σου, τοὺς σὲ τιμῶντας πιστοὺς περιφρούρησον.

Ἐπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς.

Ω Παρθένε, ἡ τεκοῦσα τὸν Σωτῆρα, καὶ Δεσπότην τοῦ κόσμου καὶ Κύριον, αὐτὸν δυσώπει, σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου.

Τῇ δυνάμει, τοῦ Σταυροῦ Σου, Ζωοδότα, ζώωσόν με τὸν δούλόν σου δέομαι, ἵνα ὑμῶ σε, δι' αὐτοῦ σωζόμενος.

Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, διάσωζε ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου.

Προσκυνοῦμεν, καὶ τιμῶμεν τὸν Σταυρόν Σου, Ἰησοῦ μου, Χριστὲ τὸν πανάγιον, ἐκ πάσης βλάβης, ἡμᾶς ἐλευθέρωσον.

Ἀρχάγγελε τοῦ Θεοῦ πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.

Ταξιάρχα, Πρωτοστάτα τῶν Ἀγγέλων, σὺν τοῖς ἄνω χοροῖς καὶ στρατεύμασιν, πρεσβεῖαν ποίει, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.

Ταῖς πρεσβεῖαις, τοῦ Προφήτου καὶ Προδρόμου, Ἰωάννου, Προφητῶν ἀπάντων τε, Χριστέ μου Σῶτερ, τοὺς δούλους σου φύλαττε.

Ἅγιοι Ἀπόστολοι πρεσβεῦσ.

Ταῖς πρεσβεῖαις, τῶν ἐνδόξων Ἀποστόλων, Ζωοδότα Χριστέ καὶ φιλόανθρωπε, ἡμῶν τὴν Πίστιν, ἀσάλευτον τήρησον.

Ἅγιοι Ἱεράρχαι καὶ διδάσκαλοι τῆς οἰκουμένης πρεσβεῦσ.

Ταῖς πρεσβεῖαις, τῶν μεγάλων διδασκάλων, Βασιλείου, Γρηγορίου, Ἰωάννου, καὶ πάντων τε, Ἱεραρχῶν σου Χριστέ, ἡμᾶς φύλαττε.

Ἅγιοι μεγαλομάρτυρες πρεσβεῦσ.

Ταῖς πρεσβεῖαις, τῶν ἐνδόξων Ἀθλοφόρων, Γεωργίου, Δημητρίου, σοφῶν Θεοδώρων τε, καὶ Ἀρτεμίου ἡμᾶς διαφύλαξον.

Ὅσιοι τοῦ Θεοῦ πρεσβεῦσ.

Ταῖς πρεσβείαις, τῶν μεγάλων σου Ὁσίων, Ἀντωνίου, Ὀνουφρίου, καὶ Πέτρου φιλάνθρωπε, παντὸς κινδύνου, ῥῦσαι τοὺς ἰκέτας σου.

Ἅγιοι Ἀναργυροὶ καὶ θαυματουργοὶ πρεσβεύσ.

Ταῖς πρεσβείαις, τῶν ἐνδόξων Ἀναργύρων, καὶ Μαρτύρων, καὶ πάντων Ἁγίων Σου, τὰ Σὰ ἐλέη ἐφ' ἡμᾶς κατάπεμψον.

Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ πρεσβεύσ.

Ταῖς πρεσβείαις, τῶν ἐνδόξων σου Ἁγίων, Χαράλαμπος, Νεοφύτου καὶ Μοδέστου, Μιχαὴλ Συνάδων τε, καὶ Τρύφωνος Σῶτερ, τοὺς δούλους Σου φύλαττε.

Ἅγιοι Προπάτορες τοῦ Χριστοῦ πρεσβεύσ.

Τῶν Ἁγίων, Προπατόρων ταῖς πρεσβείαις, ἀπάντων δικαίων τε, Χριστέ μου Σῶτερ, τοὺς δούλους σου φύλαττε.

Ἐπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς.

Τὴν ἐν ζάλῃ, πειρασμῶν καὶ τρικυμίαις, ταῖς τοῦ βίου πικρῶς κινδυνεύουσαν, Παρθένε Ποίμνην, τὴν Σὴν περιφύλαττε.

Δόξα.

Τὸν Πατέρα, καὶ Υἱὸν δοξολογοῦμεν, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον λέγοντες, Τριᾶς Ἁγία, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν.

Χαῖρε κόσμου ἰλαστήριον Παρθένε, χαῖρε στάμνε καὶ λυχνία πάγχρυσε, τοῦ Θεοῦ μάννα, καὶ φωτὸς Θεόνημφε.

Καὶ εὐθὺς. Τῆς εὐσπλαγγίας τὴν πόλιν ἀνοίξον.

Ὁ Ἱερεὺς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὅτι Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν. καὶ τὰ Τροπάρια ταῦτα :

Ἦχος δ'.

Νῦν ἐπέστη ὁ καιρὸς, ὁ πάντας ἀγιάζων, καὶ ὁ δίκαιος ἡμᾶς ἀναμένει Κριτῆς· ἀλλ' ἐπίστρεψον ψυχὴ πρὸς μετάνοιαν, ὡς ἡ πόρνη κρᾶζουσα, σὺν δάκρυσιν, Κύριε ἐλέησόν με.

Νάμασιν ἐπομβροίσαις Χριστέ πηγὴν τῶν ἰάσεων, ἐν τῷ πανσέπτῳ Ναῶ, τῆς Παρθένου σήμερον, τῇ Σῇ εὐλογία καὶ ὀαντισμῶ, φυγαδεύεις τὰς νόσους τῶν ἀσθενούντων, ἰατρὸν τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν.

Παρθένος ἔτεκες Ἀπειρόγαμε, καὶ Παρθένος ἔμεινας, Μῆτερ Ἀνύμφευτε, Θεοτόκε Μαρία, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, σιοθῆναι ἡμᾶς.

Παναγία Θεοτόκε, τῶν χειρῶν ἡμῶν τὰ ἔργα κατεύθυνον, καὶ συγχώρησιν τῶν πταισμάτων, ἡμῶν αἰτητησαι, ἐν τῷ ψάλλειν ἡμᾶς, τῶν Ἀγγέλων τὸν ὕμνον.

Ἅγιος ὁ Θεὸς. Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου.

Ἦχος δ'. «Κύριος φωτισμός μου καὶ Σωτὴρ μου».

Στιχ. Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Αδελφοί, ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι, ἐξ ἑνὸς πάντες δι' ἣν αἰτίαν, οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν, λέγων· ἀπαγγεῶ τὸ ὄνομά Σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ Ἐκκλησίας ὑμνήσω σε· καὶ πάλιν, ἐγὼ ἔσσομαι πεποιθὸς ἐπ' αὐτῷ· καὶ πάλιν, ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός. ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινωνήκατε σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως ἀμετέσχε τῶν αὐτῶν· ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ αὐτὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον, καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου ἀδιαπαντός, τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας· οὐ γὰρ δήπου Ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ στέροματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. ὅθεν ὄφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται, καὶ πιστὸς ἁρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἰλάσκεσθε τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ, ἐν' ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεὶς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.»

Ἀλληλοῦια. Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν.

Εὐαγγέλιον.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔστη δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμ-

«βήθρα, ἣ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοάς ἔχουσα· ἐν ταύταις γὰρ κατέκειτο, πλήθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν αὐτοῦ ὕδατος κίνησιν· Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν, κατέβαινε ἐν τῇ κολυμβήθρα, καὶ ἐτάραττε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς, μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ὑγιῆς ἐγένετο, ᾧ δῆποτε κατείχετο νοσήματι.»

Καὶ εὐθὺς Ὁ Ἱερεὺς.

Εν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Ὑπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ Ἁγίου οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, προσκόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

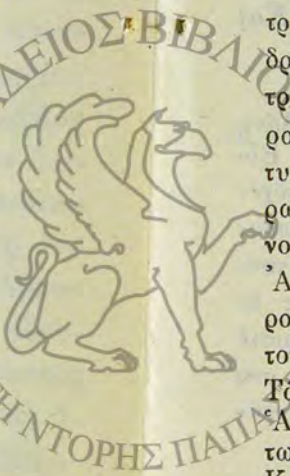
Υπὲρ τοῦ ἀγιασθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο, τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ καὶ ἐπιφοιτήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ καταπεμφθῆναι αὐτῷ τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ δωρηθῆναι αὐτῷ δύναμιν ἱαματικὴν, διὰ τῆς Ὁμοουσίου Τριάδος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υπὲρ τοῦ φωτισθῆναι ἡμᾶς φωτισμὸν γνώσεως, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ἀντιλαβοῦ σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῆ χάριτι. Τῆς Παναγίης Ἀχράντου Ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ πάντων Σου τῶν Ἁγίων. Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ

Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

(Εἶτα λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην μεγαλοφώνως)

Ο Θεὸς ὁ μέγας ὁ Ὑψιστος, ὁ ἐν Τριάδι Ἁγία προσκυνούμενος, ἡ προαιώνιος φύσις, ἡ ὑπερούσιος μεγαλειότης, ἡ ἀνεξιχνίαστος δύναμις, ἡ ἄρρητος ἐξουσία ἡ τῆς σοφίας πηγὴ, τὸ τῆς ἀγαθότητος ὄντως ἀνεξιχνίαστων πέλαγος. Σὺ φιλάνθρωπε Δέσποτα, ὁ τῶν πρὸ αἰῶνων θαυμασίων Θεὸς, ὃν οὔτε ἔνοια καταλαβέσθαι δύναται, οὔτε λόγος ἐρμηνεύσαι ἰσχύει. Ἐπίβλεπον καὶ τὰ νῦν ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξιούς· δούλους σου, καὶ δὸς ἐν τῇ διανοίᾳ ἡμῶν πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως· τῇ δὲ γλώττῃ λόγον ἄξιον, τοῦ εἰς τὰ ὄρα φθάσαι τῆς σῆς ἀγαθότητος, καὶ τὸν ἔλεον ἐπισπάσασθαι τῆς σῆς χάριτος. Ἐκ σοῦ γὰρ καὶ τῆς σῆς ζωοποιῦ δωρεᾶς καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν τοῖς ἀνθρώποις ὑπάρχει. (καὶ σφραγίζει τὸ ὕδωρ τρεῖς ἐπιλέγων.) Διὸ κτετούμεν, κατέπεμψον ἡμῖν τὴν σὴν εὐλογίαν καὶ τῶν ἱαμάτων τὴν χάριν ἐπὶ τὸ ὕδωρ τοῦτο! Ὁ τὸ λουτρον τῆς παλιγγενεσίας τῷ γενεῖ ἡμῶν δωρησάμενος, πρὸς ἀπόντην τῶν τῆς ἁμαρτίας μολυσμῶν καὶ ἀπαλλαγὴν τῶν ἐπισυμβαινόντων ἡμῖν παντοίων ἀρρωστημάτων, καὶ καταξίωσον ἡμᾶς ἐραυσιμένους τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς ἐλευθέρους διατηρεῖν, καὶ λελουμένους τῷ σώματι ὕδατι καθαρῷ, ἐν παντὶ ἔργῳ ἁγιοῦ, καρποφορεῖν καὶ αὐξάνεσθαι, καὶ τὴν εἰς τοὺς δεομένους συμπάθειαν, ἀόκνῳ σπουδῇ πρὸς θεραπείαν τῶν πεπονηκότων ἀδελφῶν ἡμῶν διὰ παντός ἐπιδείκνυσθαι, καὶ τῆς σῆς εὐσπλαγχνίας καταξιοῦσθαι, τῶν τε ψυχικῶν ἀρρωστημάτων καὶ τῶν σωματικῶν ἀλγηδόνων, τὴν ἀπολύτρωσιν κομιζομένους. Καὶ κατέπεμψον ἡμῖν τὰ τῆς σῆς φιλανθρώπου δωρεᾶς ἱάματα, ἐν τῷ παρόντι ὕδατι· καὶ οὐ πρὸς ἡδονὴν σαρκός, ἀλλὰ πρὸς ἴασιν ψυχῆς, ἡ ἐπιτελουμένη παρ' ἡμῶν, διακονία πνευματικῆ γενέσθαι. Ναὶ Δέσποτα, ὁ δοὺς ἡμῖν τὴν χιονοφραγῆ ταύτην, φορέσαι σιολὴν, ἕξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, τῇ

ταπεινώσει ἡμεῖς ἐκαιτούμενοι· τοῖς τῷ ὕδατι· τούτου ὀαντισμοῖς τὰς κηλίδας τῶν ψυχῶν ἡμῶν ἀτόμησον, καὶ τῇ Σῇ εὐλογίᾳ τοὺς ῥύπους τῶν παθῶν ἡμῶν ἀποκάθαρον. Πρεσβείαις τῆς Παναχράντου Δεστοίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἁειπαρθένου Μαρίας, δυνάμει τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιῦ Σταυροῦ, προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων δυνάμεων Ἀσωμάτων, τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρομοῦ καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Τῶν Ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφύμων Ἀποστόλων, τῶν ἐν Ἁγίοις μεγάλων Ἱερογῶν, Βασιλείου τοῦ μεγάλου. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου τοῦ θαυματουργοῦ, καὶ Συμεῶν τοῦ ἐν τῇ Μάνδρα, τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων Μαρτύρων Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου καὶ Δημητρίου τοῦ Μυροβλύτου. Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Μοδέστου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων καὶ Ἱερομάρτυρος Χαλαλάμπους, τῶν Ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, Κύρου καὶ Ἰωάννου, Παντελεήμονος καὶ Ἐρμολάου, Σαμψῶν καὶ Διομήδους. Μωκίου καὶ Ἀνικήτου, Θαλαλαίου τε καὶ Τρύφωνος καὶ Νεοφύτου Μάρτυρος. Τῶν Ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν Ἀντωνίου τοῦ μεγάλου, Ὀνουφρίου καὶ Πέτρου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ. Τῶν Ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης, τοῦ Ἁγίου (τῆς ἡμέρας) οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. (1) Ὡν ταῖς πρεσβείαις (α'.) φύλαττε Κύριε, τοὺς δούλους σου τοὺς πιστοὺς Βισιλεῖς καὶ Ὀρθοδόξους Χριστιανούς. (β'.) καὶ φύλαττε Κύριε τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἡμῶν (δεῖνα) καὶ πᾶσαν ἐπισκοπὴν Ὀρθοδόξων. (γ'.) Καὶ φύλαττε Κύριε τοὺς δούλους σου τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ (δεῖνος) καὶ ἐπιτελοῦντας τὴν ἁγίαν λιτὴν ταύτην. (δ'.) Καὶ φύλαττε Κύριε τοὺς δούλους σου τοὺς πε-

1) Εἶτα λαβὼν ἐν τῇ δεξιᾷ τὸν Σταυρόν, ὕψισι τοῦτον τετραμερῶς, λέγων ἐν ἐκάστῳ μέρει, ἐν ἑκ τῶν ἀνωτέρων τεσσάρων. (α'.) κατ' ἀνατολᾶς. (β'.) κατὰ δυσμᾶς. (γ'.) κατὰ νότον. (δ'.) πρὸς βορρᾶν. Εἶτα τίθησιν αὐτὸν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ καὶ λέγει τὰ ἀκόλουθα τῆς Εὐχῆς.

ριεστῶτας καὶ τοὺς δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντας. Μνη-
 εσθη Κύριε τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς
 ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων. Μνη-
 εσθη Κύριε τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν αἰχμαλώτων, καὶ ἐπίσκεψαι
 πάντας, καὶ ἴασαι κατὰ τὸ μέγα Σου ἔλεος, παρέχων αὐτοῖς τὰ
 πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον. Ὅτι σὺ εἶ ὁ
 εὐλογῶν καὶ ἁγιάζων τὰ σύμπαντα, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμ-
 πομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν
 καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

*Εἰρήνη πᾶσι· τὲς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε. (Καὶ
 τὴν εὐχὴν μυστικῶς).*

Κλῖνον Κύριε τὸ οὖς σου, καὶ ἐπάκουσόν μου, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ
 βαπτισθῆναι καταδεξάμενος, καὶ ἁγιάσας τὰ ὕδατα· Εὐ-
 λόγησον πάντας ἡμᾶς τοὺς διὰ τῆς κλίσεως τοῦ ἑαυτῶν ἀγέ-
 νος, σημαίνοντας τὸ τῆς δουλείας πρόσχημα· καὶ καταξίωσον
 ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι τοῦ ἁγιασμοῦ σου, διὰ τῆς τοῦ ὕδατος τού-
 του μεταλήψεως· καὶ γενέσθω ἡμῖν Κύριε εἰς ὑγίαν ψυχῆς τε
 καὶ σώματος. (Ἐκφώνως) Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν Χριστὲ
 ὁ Θεὸς, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου
 Πατρὶ, καὶ τῷ Παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύ-
 ματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

*Καὶ λαβὼν ὁ Ἱερεὺς τὸν Σταυρὸν, εὐλογεῖ τὰ ὕδατα
 σταυροειδῶς, κατάγων αὐτὸν καὶ ἀνάγων ὄρθιον, τρις, καὶ
 ψάλλον τὸ, «Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου (ἐκ γ')». Εἶτα
 ῥαντίζει τὸν Ναόν, ἢ τὸν οἶκον, καὶ ψάλλει τὸ παρὸν ἄπαξ
 εἰς ἤχον β'.*

Τῶν σῶν δωρεῶν ἀξίους ἡμᾶς ποίησον, Θεοτόκε Παρ-
 θένε, παρορῶσα τὰ πλημμελήματα ἡμῶν καὶ πα-

ρέχουσα ἰάματα, τοῖς ἐν πίστει λαμβάνουσι, τὴν εὐλο-
 γίαν σου Ἄχραντε.

*Εἶτα ἀσπάζεται ὁ Ἱερεὺς τὸν Σταυρὸν καὶ ἔπειτα πᾶς
 ὁ λαός· ἡμεῖς δὲ ψάλλομεν τὸ παρὸν ἰδιόμελον.*

Ἦχος δ'.

Πηγὴν ἰαμάτων, ἔχοντες Ἅγιοι Ἀνάργυροι, τὰς ἰάσεις
 παρέχετε, πῶσι τοῖς δεομένοις, ὡς μεγίστων δωρεῶν
 ἀξιοθέντες, πικρὰ τῆς ἀενάου πηγῆς τοῦ Σωτῆρος ἡ-
 μῶν· φησὶ γὰρ πρὸς ὑμᾶς ὁ Κύριος, ὡς ὁμοζήλους τῶν
 Ἀποστόλων· ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν κατὰ πνευ-
 μάτων ἀκαθάρτων· ὥστε αὐτὰ ἐκβάλλειν, καὶ θεραπεύ-
 ειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν· διὸ τοῖς προστάγ-
 μασιν αὐτοῦ, καλῶς πολιτευσάμενοι, δωρεὰν, ἐλάετε,
 δωρεὰν παρέχετε, ἰατρούοντες τὰ πάθη, τῶν ψυχῶν καὶ
 τῶν σωμάτων ἡμῶν.

Εἰ θέλεις, ἀντὶ τούτου, ψάλλε τὸ παρὸν εἰς ἤχον, πλ. α'.

*«Ὅπου ἐπισκιάσει ἡ χάρις σου Ἀρχάγγελε» (ὄρα εἰς τὴν
 48ην σελίδα).*

*Εἶτα, τὸ Νεῦσον Παρακλήσεσι σῶν ἱκετῶν πανάμωμε.
 καὶ Ἐκ παντοίων κινδύνων.*

*Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου. Ἐτι
 δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι. Εἶτα τὸ, Κύριε
 ἐλέησον μ'. ὡς εἴθισται ἐξ ἑκατέρων τῶν χορῶν· ἔπειτα,*

«Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός», καὶ τὰ λοιπὰ καὶ γίνεται Ἄ-
πόλυσις.

**Εὐχὴ εἰς πᾶσαν νόσον δι' ἐπικλήσεως τοῦ τιμίου
Ἦλου καὶ τοῦ Θεοῦ Ἀρχαγγέλου.**

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν
καὶ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ὁ
πλάσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν, καὶ δὸς
αὐτῷ ἐξουσίαν ζωῆς καὶ θανάτου, εἶτα ἐκπρόντα, ἐξορίσας αὐ-
τὸν ἐκ τοῦ Παραδείσου καὶ πάλιν οἰκονομήσας αὐτὸν διὰ τῆς
Σῆς ἐνανθρωπήσεως, καὶ ὑπομείνας Σταυρόν, Ἦλοις τὰς ἀχράν-
τους σου χεῖρας καὶ ἁγίους σου πόδας προσηλωθεὶς, καὶ χαρισά-
μενος ἡμῖν τὰ σύμβολα τοῦ ἀχράντου σου πάθους, τὸν Σταυ-
ρόν, τοὺς Ἁγίους σου Ἦλους, τὴν Λόγχην, καὶ τὸν ἀκάνθινον
στέφανον. Αὐτὸς καὶ νῦν διὰ τῆς χάριτος τοῦ παντίμου σου
Ἦλου, ὃν ἐδωρήσω ἡμῖν φυλακτήριον ἄμισθον, ἀλεξιτήριο
παντὸς κακοῦ, καὶ νόσου φθοροποιοῦ. Ἐπίβλεψον καὶ νῦν ἐφ'
ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς δούλους σου, τῇ ἐπισκέψει καὶ προστασίᾳ
τοῦ πανενδόξου Ἀρχιστρατήγου σου, καὶ Ταξιάρχου τῶν αὐλῶν
σου λειτουργῶν Μιχαὴλ τοῦ προστάτου ἡμῶν. ἀποδίωξον ἀπὸ
τῶν δούλων σου (δεῖνα καὶ δεῖνα), πᾶσαν γοητείαν καὶ φαρ-
μακείαν, καὶ νόσον παντοίαν· καὶ μὴ ἐπέλιθη ἐπ' αὐτοῖς, ἢ εἰς
τὸν οἶκον αὐτῶν λοιμικὴ νόσος, ἢ ὄφις, ἢ ἔχιδνα, ἢ σκορπίος,
οὐδὲ ἐν τοῖς χωρίοις καὶ ἀμπελῶσι καὶ κήποις αὐτῶν κάμψη,
ἀκρίς καὶ βροῦχος, ἢ ἄλλη φθοροποιὸς νόσος, ἢ ἄλλο τι πο-
νηρὸν, ἢ ἄωρος θάνατος. Ἀλλὰ σὺ Κύριε Βασιλεῦ, ἀποδίωξον
ταῦτα πάντα ἀπὸ τούτων δούλους σου· ἔτι δὲ καὶ ἀποθήκην καρ-
πῶν, ἀγγεῖα οἴνου, πίθους ἐλαίου, ἀπὸ πάσης βλάβης διαφύ-
λαξον· καὶ δὸς αὐτοῖς Κύριε, πλησμονὴν σίτου, οἴνου καὶ ἐ-
λαίου, καὶ εὐλόγησον αὐτούς, μικροὺς τε καὶ μεγάλους, καὶ

πᾶσαν τὴν χώραν αὐτῶν· χάρισαι αὐτοῖς ὑγίαν ψυχῆς τε καὶ
σώματος καὶ εἰρήνην· καὶ συγχώρησον αὐτοῖς τὰ ἁμαρτήματα,
ἐκούσιά τε καὶ ἀκούσια· καὶ δὸς αὐτοῖς κληρὸν σωτηρίας ἐν τῇ
ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. Πρεσβείαις τῆς Παναχράντου Δεσποίνης ἡ-
μῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας· Δυνάμει τοῦ τιμίου
καὶ ζωοποιῦ σου Σταυροῦ, χάριτι τοῦ παντίμου καὶ πανσέπτου
σου Ἦλου· Προστασίαις τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μιχαὴλ
καὶ Γαβριὴλ, καὶ πασῶν τῶν Ἐπουρανίων Δυνάμεων. Τοῦ τι-
μίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρομοῦ καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.
Τῶν Ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων. Τῶν Ἁ-
γίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων. Τῶν ἐν Ἁγίοις Πα-
τέρων ἡμῶν ἐνδόξων Ἱεραρχῶν καὶ Ἱερομαρτύρων. Τῶν Ὁ-
σίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν καὶ πάντων Ὁσιομαρτύ-
ρων καὶ νεομαρτύρων. Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Φιλοθέου,
Συμεῶν, Διονυσίου καὶ λοιπῶν Ἁγίων Πατέρων ἡμῶν. Τῶν
Ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατέρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης καὶ
πάντων σου τῶν Ἁγίων· ὅτι εὐλογητὸς καὶ δεδοξασμένος ὑπάρ-
χεις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ τοῦ Ἁγίου Μοδέστου εἰς ζῶα καὶ μελίτσια.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐλεήμων καὶ φιλόανθρω-
πος, ὁ πᾶσαν τὴν νοσητὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας·
ὁ διὰ τῆς παναγάθου προνοίας Σου κυβερνῶν καὶ κηδόμενος
πάντων· ὁ ἀνοίγων τὴν χεῖρα, καὶ ἐμπιπλῶν πᾶν ζῶον εὐδοκίας·
ὁ ζωῆς καὶ θανάτου ἔχων τὴν ἐξουσίαν· ὁ δι' ἐμοῦ τοῦ δού-
λου σου Μοδέστου τὸν ὄφιν θανατώσας, τὸν τὴν πηγὴν τοῦ
ὑδατος τῷ ἑαυτοῦ ἰῶ διαφθεύραντι, τὰ δὲ ἐξ αὐτῆς πίνοντα ζῶα
νεκρωθέντα, τῇ ζσηφόρῳ καὶ πανασθενεῖ σου δυνάμει ἀνα-
στήσας· δέομαί σε, ἐπάκουσόν μου, καὶ ἀπέλασον, πᾶσαν θα-
νατηφόρον ἀρρώστίαν καὶ βλάβην ἐκ τῶν βοῶν, ὄνων, ἡμιό-

νων, προβάτων, αἰγῶν, μελισσῶν, καὶ λοιπῶν ζῶων τῶν δούλων σου (δεϊνῶν) τῶν επικαλουμένων τὸ ὄνομα ἐμοῦ τοῦ δούλου σου Μοδέστου· καὶ δὲ Κύριε πᾶσι, τοῖς τὴν ἐμὴν μνήμην τελοῦσιν, εἰρήνην σταθεράν, ἀφθονίαν καρπῶν, σίτου, οἴνου, καὶ ἐλαίου, πληθυσμὸν ζῶων καὶ ἄφεισιν ἁμαρτιῶν καὶ σωτηρίαν ψυχῶν. Ναὶ Κύριε, οἴκτειρον τὰ ζῶα τὰ πάσχοντα, τῇ δρεπάνῃ τοῦ θανάτου θερίζόμενα. Σὺ γὰρ εἶ εὐσπλαγχνε, ὁ καὶ τῶν ἐν κιβωτῷ ζῶων μνησθεῖς, ὑπὸ τῆς οἰκείας χρηστότητος νικώμενος· ἵνα διὰ τῆς εὐθεξίας καὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν ζῶων, καλλιεργεῖται μὲν ἡ γῆ, ἀξάνωσι δὲ οἱ καρποὶ καὶ ἀφθόνως οἱ δούλοι σου οἱ ἐπικεκλημένοι τὸ σὸν ὄνομα, ἀπολαμβάνωσι τῶν ἰδίων γεωργίων, καὶ περισσεύωσιν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, καὶ δοξάζωσί Σε τὸν χορηγὸν παιτὸς ἀγαθοῦ· τιμῶσί δε καὶ τὸν δούλον σου καὶ θερμότατον ἱκέτην τῆς παντοκρατορικῆς σου βυσιλείας. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ἑτέρα

Εἰς πᾶσαν ἀσθένειαν καὶ σατανικὴν ἐπήρεια.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, καὶ ἴσασαι τὸν δούλον σου (δεῖνα) ὅτι πλάσμα σὸν ὑπάρχει, καὶ ἀπέλασον ἀπ' αὐτοῦ Κύριε, πᾶν πνεῦμα ἀσθενείας, καὶ δὲ αὐτῷ πλουσίαν τὴν χάριν σου διὰ τοῦ τιμίου σου Σταυροῦ· πνεῦμα γὰρ πονηρὸν εἰσήνεγκεν αὐτὴν τὴν βαρυτάτην ἀσθένειαν· ἀλλ' ἴδου ὃ πνεῦμα ἀσθενείας, ἐξορκίζω σε διὰ τοῦ φοβεροῦ ὀνόματος τοῦ Ὑψίστου, καὶ τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ, καὶ πασῶν τῶν Ἐπουρανίων Δυνάμεων φοβήθητι τὸν διώκοντά σε, καὶ ἐξελθε ταχέως καὶ ἕασον τὸ πλάσμα τοῦ Θεοῦ. Δέσποτα Κύριε, ἐνίσχυσόν με τῇ ὥρᾳ ταύτῃ κατὰ τοῦ ἀκαθάρτου πνεύματος, ὅπως ἀπέλθῃ ἀπὸ τοῦ δούλου σου (δεῖνος)· Αὐτὸς ὁ Κύριος ἐπιτιμᾷ σε, ὁ φοβερὸς μόνος πονηρὸς δαίμων· ἀκουσον

τοῖνον, φύγε, δραπέτευσον, ἀποστάτα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐχθρὸς τῶν ἀνθρώπων, ἐπιθυμητὰ τοῦ θανάτου, καὶ πάσης κακίας ἐφευρετά· πρόξενε τῶν πόνων καὶ ἀσθενειῶν· διώχθητι διὰ τοῦ ἀγεννήτου ὀνόματος τοῦ ἀνάρχου Πατρὸς, καὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ γεννηθέντος Υἱοῦ καὶ τοῦ παναγίου καὶ προσκυνητοῦ Πνεύματος· ὅπως ἀξιωθεῖς τῶν Ἀγιασμάτων σου Δέσποτα, χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ Μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Προόμιον τοῖς ἐντευξομένοις.	σελῆς	2
Στίχοι εἰς τὸν Ἀρχιστράτηγον Μιχαὴλ.	»	4
Ἱστορικὴ Περιγραφή τοῦ Ἀρχιστρατήγου καὶ τοῦ Θείου Ἡλου.	»	5
Ἱερὰ Ἀκολουθία τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἀναμιξ μετὰ τοῦ τιμίου Ἡλου	»	20
Παρακλητικὸς Κανὼν αὐτῶν ἄριστα συνηρησμένος.	»	50
Ἱερὰ Ἀκολουθία τοῦ Ἀγιασμοῦ τυπικώτατα τεθειμένη.	»	63
Εὐχαὶ ἐπίσης διάφοροι εἰς κάθε ἀσθένειαν καὶ τοῦ Ἁγίου Μοδέστου εἰς ζῶα καὶ μελίσινα.	»	76
Παροράματα.	»	80

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ

	Σελίς	Ἐξάφυλλον
Ἐκδιδέετοι (ἀντι) Ἐκδίδεται		5
ὄνομοζόμενες (ἀντι) ὄνομοζόμενος		9
ζνώπιον (ἀντι) ἐνώπιον	»	12
Πνεῦματικὸν (ἀντι) Πνευματικὸν	»	13
συναδέλφω (ἀντι) συναδέλφω	»	15
καὶ ζήσωμεν (ἀντι) ὅπως ζήσωμεν	»	15
ὅπως ἐπιτύχωμεν (ἀντι) καὶ ἐπιτύχωμεν	»	15
χάριτος αὐτοῦ (ἀντι) χάριτος αὐτοῦ,	»	16
Υἱοὶ Θεοῦ (ἀντι) υἱοὶ Θεοῦ	»	16
Θεοὶ κατὰ χάριν (ἀντι) θεοὶ κατὰ χάριν	»	16
Θεοὶ ἔστε (ἀντι) θεοὶ ἔστε	»	19
τοῦ Χριστοῦ (ἀντι) τοῦ Χριστοῦ	»	21
Ταξίαρχος (ἀντι) Ταξίαρχος	»	24
ἰδοὺ (ἀντι) ἰδοὺ	»	24
οὐσαν (ἀντι) οὐσαν	»	27
Καὶ ἴν. Ἐκ παλαιῶν κηδέων. (λείπει)	»	19
ἑξαΐσια (ἀντι) ἑξαΐσια ἐν τῇ ἰποσημείωσῃ	»	41
ἐνδοξα (ἀντι) ἐνδοξα	»	52
Θεόν. (ἀντι) Θεόν,	»	57
βοήθησον, Σὺ τέλειον (ἀντι) βεβήθησον Σὺ τέλειον,	»	57
πρόμαχον καὶ φρουρὸν (ἀντι) πρόμαχοι φρουρὸν	»	58
προτεσιάνης (ἀντι) Προτεσιάνης	»	58
πάντες. Ἄγιη (ἀντι) πάντες, Ἄγιη	»	63
αἵματι (ἀντι) αἵματι	»	63
ἡμᾶς καὶ ἐνίσχυσον (ἀντι) καὶ ἐνίσχυσον ἡμᾶς	»	63